

หนังสือสวดมนต์

(ฉบับงานมงคล)

รวบรวมโดย

พระครูปลัดสุวัฒนพรหมคุณ

พิมพ์เป็นธรรมทาน

ในมงคลวารคล้ายวันเกิด

ศ. น.สพ. ดร.อรรณพ คุณาวงษ์กฤต

๘ เมษายน ๒๕๕๓

หนังสือสวคมนตรี (ฉบับงานมงคล)

รวบรวมโดย

พระครูปลัดสุวัฒนพรหมคุณ (อินฺสฺร จินฺตปาณีญฺ)

พิมพ์ครั้งแรก - เมษายน ๒๕๕๓ ๑,๐๐๐ เล่ม

- พิมพ์ในมงคลวารคล้ายวันเกิดของ
ศ. น.สพ. ดร.อรรณพ คุณาวงษ์กฤต
อายุครบ ๖๐ ปี ๘ เมษายน ๒๕๕๓

แบบปก: พระชัยยศ พุทธิวิโร

พิมพ์ที่ บริษัท พิมพ์สวย จำกัด

๕/๕ ถ.เทศบาลรังสิตเขื่อนเหนือ แขวงลาดยาว

เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

โทร. ๐ ๒๕๕๓-๙๖๐๐ โทรสาร ๐ ๒๕๕๓-๙๖๐๖

คำปรารภ

ในโอกาสที่ ศ. น.สพ. ดร.อรรณพ คุณาวงษ์กฤต ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการศึกษาวิจัยทรัพยากรการเกษตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะมีอายุครบ ๖๐ ปี ในวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๓ นี้ คุณอรรรัตน์ คุณาวงษ์กฤต ผู้เป็นภรรยา มีน้ำใจประกอบด้วยมุกตาธรรมต่อท่านผู้อำนวยการ ปรารถนาจะบำเพ็ญบุญกุศลด้วยการทำบุญเลี้ยงพระ และด้วยธรรมทาน เพื่อเป็นการเฉลิมฉลองมงคลवारของท่านผู้เป็นสามี ด้วยกรรมวิธีที่พระพุทธเจ้าทรงสรรเสริญ จึงได้แจ้งความประสงค์ขออนุญาตพิมพ์ หนังสือสวดมนต์ ฉบับงานมงคล เพื่อแจกมอบเป็นธรรมทาน แก่ญาติมิตร คณาจารย์ นิสิตนักศึกษา พุทธศาสนิกชน และผู้สนใจใฝ่ธรรมทั่วไป

การบำเพ็ญธรรมทานในวาระอายุมงคลนี้ นอกจากเป็นการแสดงความรักความปรารถนาดีต่อท่านผู้อำนวยการอย่างสูงส่งแล้ว ยังเป็นการบำเพ็ญประโยชน์แก่พระศาสนาและประชาชนอย่างมากด้วย เพราะการให้ธรรมเป็นการให้สิ่งที่มีคุณค่าเป็นสาระที่แท้จริงแก่ชีวิตและสังคม อีกทั้งจะมีผลเป็นการดำรงรักษาพระพุทธรศาสนาให้คงอยู่ยืนนาน จึงเป็นบุญกิริยาอันเหมาะสมยิ่งที่จะบำเพ็ญในโอกาสสำคัญ คือ วันทำบุญอายุนี้

ขออนุโมทนา พระชัยศ พุทธิวิโร ที่ได้ช่วยคิดออกแบบปก
หนังสือเล่มนี้ และคุณอรรัตน์ คุณาวงษ์กฤต และลูกๆ ที่เป็นแกน
นำสำคัญได้บำเพ็ญกุศลจริยาในวาระนี้

ขอคุณพระศรีรัตนตรัย อำนาจพรอภิบาลให้ ศ. น.สพ. ดร.
อรรณพ คุณาวงษ์กฤต พร้อมทั้งครอบครัว ลูกหลาน ญาติมิตร
เจริญด้วยจตุรพิธพรชัย งอกงามในธรรมและความสุข ตลอดกาล
ยั่งยืนนาน

พระครูปลัดสุวัฒนพรหมคุณ

๑๖ มีนาคม ๒๕๕๓

สารบัญ

คำปรารภ	(๑)
ภาค ๑: บททำวัตร	๑
ทำวัตรเช้า	๑
บูชาพระรัตนตรัย	๑
นมัสการพระรัตนตรัย	๒
นมการปาฐะ	๒
พุทธานุสสติคาถา	๓
ธัมมานุสสติคาถา	๔
สังฆานุสสติคาถา	๔
รตนัตตยัมปณามคาถา และสังเวคปริกิตตนปาฐะ	๕
ปัตติทานคาถา	๑๐
คำแผ่เมตตา	๑๑
ทำวัตรค่ำ	๑๒
บูชาพระรัตนตรัย	๑๒
นมัสการพระรัตนตรัย	๑๓
นมการปาฐะ	๑๓
พุทธานุสสติคาถา	๑๔
พุทธานุสสติคาถา	๑๔

ฉัฒมานุสสตีณยปาฐะ	๑๖
ฉัฒมาภิคีตติคาถา	๑๖
สังฆานุสสตีณยปาฐะ	๑๘
สังฆาภิคีตติคาถา	๑๘
เทวธรรมคาถา	๒๐
วันทาบทใหญ่	๒๐
กรวดน้ำ	๒๒

ภาค ๒: บทเจริญพระพุทธรูป **๒๓**

ชุมนุมเทวดา ๒๓

นมการปาฐะ ๒๔

สรณคมนปาฐะ ๒๔

บทสวดเจริญพระพุทธรูปในงานมงคลทั่วไป **๒๕**

นมการลิตติคาถา ๒๕

นมการอัญญกะ ๒๖

มังคลสูตรตะ ๒๗

รัตนสูตรตะ ๒๘

กรณียเมตตสูตรตะ ๓๑

วัฏฏกปริตตะ ๓๑

โพชฌังคปริตตะ ๓๒

ปกิณกคาถา ๓๓

อิติปิ โส	๓๕
อภยปริตตะ	๓๖
เทวตาอุยโยชนคาถา	๓๗
ชยมังคลัญญูกคาถา	๓๗
ธัมมจักกัปปวัตตนสูตรตะ	๔๒
ภาค ๗: คำอาราธนา และคำแปลบทสวดมนต์	๕๔
คำอาราธนาศีล ๕	๕๔
คำอาราธนาพระปริตร	๕๔
คำบูชาข้าวพระ	๕๕
คำถวายสังฆทาน	๕๖
ทำวัตรเช้า แปล	๕๗
บูชาพระรัตนตรัย แปล	๕๗
พุทธานุสสติกา แปล	๕๘
ธัมมานุสสติกา แปล	๕๘
สังฆานุสสติกา แปล	๕๙
รัตนัตตยัปปณามคาถา และสังเวคปริกิตตนาปาฐะ แปล	๕๙
ปัตติทานคาถา แปล	๖๒
ทำวัตรค่ำ	๖๓
พุทธานุสสติ แปล	๖๓
พุทธานุสสติ แปล	๖๔

ธัมมานุสสติ แปล	๖๔
ธัมมาภิกคิตติ แปล	๖๕
สังฆานุสสติ แปล	๖๖
สังฆาภิกคิตติ แปล	๖๖
เทวธรรม แปล	๖๗
วันทาบทใหญ่ แปล	๖๗
กรวดน้ำ แปล	๖๘

บทสวดมนต์ ๖๙

นมการลิตทิกาถา แปล	๖๙
นโมการอัญญกะ แปล	๗๐
มงคลสูตร สรุปลสาระ	๗๐
รัตนสูตร แปล	๗๑
การณียเมตตสูตร แปล	๗๒
วิภูฏกปริตร แปล	๗๓
โพชฌังคปริตร แปล	๗๓
ปกิณกคาถา แปล	๗๔
อิตปิ โส แปล	๗๕
อภัยปริตร แปล	๗๖
เทวตาอุยโยชนคาถา แปล	๗๖
ชยมังคลัญญุกคาถา สรุปลสาระ	๗๗
มหาการุณิโก แปลเก็บความ	๗๘
ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร สรุปลความ	๗๙

ภาค ๑
บททำวัตร
ทำวัตรเช้า

บูชาพระรัตนตรัย

(ผู้เป็นประธานจะกล่าวนำ โปรดว่าตามเป็นตอน ๆ ดังนี้)

โย โส ณะกะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทธโธ
สุวากขาโต เยนะ ณะกะวะตา ชัมโม
สุปะฏิปันโน ยัสสะ ณะกะวะโต สภาวะะสังโฆ
ตัมมะยัง ณะกะวันตัง สะธัมมัง สะสังฆัง
อิเมหิ สักกาเรหิ ะถาระหัง อาโรปิเตหิ อะภิปูชะยามะ
สาธู โน ภัันเต ณะกะวา สุจิระปะรินิพพุโตปิ
ปัจฉิมาชนะตานุกัมปะมานะสา
อิเม สักกาเร ทุคคะตะปะณณาการะภูเต ปะฐักคัณหาตุ
อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ.

นมัสการพระรัตนตรัย

อระระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา,
 พุทธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ. (กราบ)
 สุวากขาโต ภะคะวะตา ชัมโม,
 ชัมมัง นะมัสสามิ. (กราบ)
 สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,
 สังฆัง นะมามิ. (กราบ)

นมการปาฐะ

(นำ) หันทะ มะยัง พุทธัสสะ ภะคะวะโต
 ปุพพะภาคะนะมะการัง กะโรมะ เส.
 นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อระระหะโต สัมมาสัมพุทฐัสสะ.

(๓ จบ)

พุทธาภิณฑิตถา

(นำ) หันทะ มะย้ง พุทธาภิณฑิตถิง กะโรมะ เส.

(รับ) โย โส ตะถาคะโต อะระหัง สัมมา-
 สัมพุทธโธ, วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต
 โลกะวิฑู, อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา
 เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภะกะวา, โย อิมัง โลกัง
 สะเทวะกัง สะมาระกัง สะพุรัหุมะกัง, สัสสะมะณะ-
 พุราหะณิง ปะชัง สะเทวะมะนุสสัง สะยัง
 อะภิญญา สัจฉิกัตถวา ปะเวเทสิ, โย ชัมมัง เทเสสิ
 อาทิกัตถยาณัง มัชฌะกัตถยาณัง ปะริโยสานะ-
 กัตถยาณัง, สาทถัง สะพัญญะนัง เกะละปะริปุณณัง
 ปะริสุทฐัง พุรัหุมะจะริยัง ปะกาเสสิ, ตะมะหัง
 ภะคะวันตัง อะภิปุชะยามิ ตะมะหัง ภะคะวันตัง
 สิระสา นะมามิ. (กราบ)

ธัมมาภิกขุติกถา

(นำ) หันตะ มะยัง ธัมมาภิกขุติง กะโรมะ เส.

(รับ) โย โส สุวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม,
 สันทิฏฐิโก อะกาลิโก เอหิปัสสิโก, โอปะนะยิโก
 ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิ, ตะมะหัง ธัมมัง
 อะภิปูชะยามิ ตะมะหัง ธัมมัง สิระสา นะมามิ.

(กราบ)

สังฆาภิกขุติกถา

(นำ) หันตะ มะยัง สังฆาภิกขุติง กะโรมะ เส.

(รับ) โย โส สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะ-
 สังโฆ, อุกุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,
 ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,
 สามิจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,
 ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัมภุสสะ ปุริสะปุคคะลา,
 เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, อาหุเนยโย

ปาหุเนยโย ทักขิณเยโย อัญชะลิกะระณิโย,
อะนุตตะรัง ปุณฺณักเขตตัง โลกัสสะ, ตะมะหัง
สังฆัง อะภิปุชชะยามิ ตะมะหัง สังฆัง สิริสา
นะ मामิ. (กราบ)

(นั่งพับเพียบ)

รตนัตตยัปปณามคาถาและสังเวคปริกิตตนปาฐะ
(นำ) หันทะ มะยัง ระตะนัตตยัปปะณามะคาถาโย
เจวะ สังเวคะปะริกิตตะนะปาฐัณฺญะ ภาณามะ เส.
(รตนัตตยัปปณามคาถา)

(รับ) พุทฺโธ สุสุทฺโธ กะรุณามะหังคะโว
โยจันตะสุทฺธัพะระญาณะโลจะโน
โลกัสสะ ปาปุปะกิเลสะฆาตะโก
วันทามิ พุทฺธัง อะหะมาทะเรนะ ตัง
ธัมโม ปะทีโป วิยะ ตัสสะ สัตถุโน
โย มัคคะปากามะตะเกทะภินนะโก

โลกุตตระโร โย จะ ตะทัตถะทีปะโน
 วันทามิ รัมมัง อะหะมาทะเรนะ ตัง
 สังโฆ สุเขตตาภุยะติเขตตะสังญูโต
 โย ทิฏฐะสันโต สุกะตานุโพทะโก
 โลถัปปะหิโน อะริโย สุขะเมระโส
 วันทามิ สังฆัง อะหะมาทะเรนะ ตัง
 อิจจะวะเมกัันตะภิปุชชะเนยยะกัง
 วัตถุตตะยัง วันทะยะตาภิสังฆะตัง
 ปุญญัง มะยา ยัง มะมะ สัพพะปัททะวา
 มา โหนตุ เว ตัสสะ ปะภาวะสิทธิยา.
 (สังเวคปริกิตตนาปาฐะ)

อิระ ตะถาคะโต โลเก อุปปันโน อะระหัง
 สัมมาสัมพุทโธ, รัมโม จะ เทสิโต นียยานิโก
 อุปะสะมิโก ปะรินิพพานิโก สัมโพทะคามิ
 สุกะตัมปะเวทิตโต, มะยัันตัง รัมมัง สุตฺวา เอวัง

ชานามะ, ชาติปี ทุกขา ชะราปี ทุกขา มะระณัมปี
 ทุกขัง, โสกะปะริทเวะทุกกะโทมะนัสสุปายาสาปี
 ทุกขา, อัมปิเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข ปิเยหิ
 วิปะโยโค ทุกโข ยัมปิจันัง นะ ละกะติ ตัมปี
 ทุกขัง, สังขิตเตนะ ปัญจูปาทานักขันธา ทุกขา,
 เสยยะถิทัง, รุปูปาทานักขันโธ, เวทะนูปาทานัก-
 ขันโธ, สัตถูปาทานักขันโธ, สังขารูปาทานัก-
 ขันโธ, วิญญาณูปาทานักขันโธ, เยสัง ปะริญญาเย,
 ณะระมานโน โส กะคะวา, เอวัง พะหุลัง สาวะเก
 วินติ, เอวังภาคา จะ ปะนัสสะ กะคะวะโต
 สาวะเกสุ อะนุสาสะนี, พะหุลา ปะวัตตะติ, รุปัง
 อะนิจัจัง, เวทะนา อะนิจจา, สัตถุญา อะนิจจา,
 สังขารา อะนิจจา, วิญญาณัง อะนิจัจัง, รุปัง
 อะนัตตา, เวทะนา อะนัตตา, สัตถุญา อะนัตตา,
 สังขารา อะนัตตา, วิญญาณัง อะนัตตา, สัพเพ

สังขารา อะนิจจา, สัพเพ ชัมมา อะนัตตาติ, เต^๑
 มะยัง โอตินณามหะ ชาติยา ชะรามะระณนะ,
 โสเกหิ ปะริเทเวหิ ทุกเขหิ โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิ,
 ทุกโขติณณา ทุกขะปะเรตา, อัมเปวะนามิมัสสะ
 เกว่าลัสสะ ทุกักขันธัสสะ อันตะกิริยา ปัญญา
 เยถาคี,

ต่อจากนี้ พระภิกษุสามเณร กับอุบาสกอุบาสิกา สวดต่างกัน

พระภิกษุสามเณรสวดดังนี้

จิระปะรินิพพุตัมปิ ตัง ณะกะวันตัง อุททิสสะ
 อะระหังตัง สัมมาสัมพุทฺธัง, สัทธา อะการัสฺมา
 อะนะการิยัง ปัพพะชิตา, ตัสฺมิง ณะกะวะติ
 พุรัหฺมะจะริยัง จะรามะ, ภิกขุณฺยัง สิกขาสาชีวะ-
 สะมาป็นนา,^๒ ตัง โน พุรัหฺมะจะริยัง อิมัสสะ

^๑ หยีสวด ตา (เป็นการเปลี่ยนรูปคำตามหลักภาษา)

^๒ สามเณรเว้น ไม่สวด ภิกขุณฺยัง สิกขาสาชีวะสะมาป็นนา

เกาะลัตตะ ทุกข์ขันธัตตะ อันตะกิริยาเย
สังวัตตะตฺตติ.

อุบาทกอุบาทิกาสดังนี้

จิระปะรินิพพุตัมปี ตัง ภาคะวันตัง สาระณัง
คะตา ชัมมัญจะ ภิกขุสังฆัญจะ ตัตตะ ภาคะวะโต
สาสะนัง ยะถาสัตติ ยะถาพะลัง มะนะสิกะโรมะ
อะนุปะฏิปัชชามะ สา สา โน ปะฏิปัตติ อิมัตตะ
เกาะลัตตะ ทุกข์ขันธัตตะ อันตะกิริยาเย สังวัตตะตฺตติ.

ปัดตีทานคาถา

(นำ) หันทะ มะยัง ปัดตีทานะคาถาโย ภาณามะ เส.

(รับ) ยา เทวะตา สันติ วิหาระวาสินี

อุเป ฆะเร โภชิตะเร ตะหิง ตะหิง

ตา รัมมะทานะนะ ภาวันตุ ปุชิตา

โสตติง กะโรนเตชะ วิหาระมัตตะเล

เถรา จะ มัชฌา นะวะกา จะ ภิกขะโว

สารามิกา ทานะปะตี อุปาสะกา

คามา จะ เทสา นิคะมา จะ อิตตะรา

สัปปาณะภูตา สุชิตา ภาวันตุ เต

ชะลาพุชา เขปี จะ อัมมะสัมภะวา

สังเสทะชาตา อะถะโวปะปาติกา

นียยานิกัง รัมมะวะรัง ปะฏิจะ เต

สัพเพปี ทุกขัสสะ กะโรนตุ สังขะยัง.

ฐาตุ จิรัง สะดัง รัมโม รัมมัททะรา จะ ปุคคะลา

สังโฆ โหตุ สะมัคโค วะ อัตถายะ จะ หิตายะ จะ
อัมเห รักขะตุ สัทธัมโม สัพเพปิ ธัมมะจารีโน
วุทฺถัง สัมปาปุณฺเณยามะ ธัมเม อะริยฺปิปะเวทิตะ.

ต่อจากนี้ นั่งเจริญจิตตภาวนา

คำแผ่เมตตา

สัพเพ สัตตา อะเวรา โหนตุ อหฺมึชาปัชฌา
อะนีฆา สุจี อุตตานิัง ปะริหะรันตฺตุ.

ขอสัตว์ทั้งหลายทั้งปวง, ที่เป็นเพื่อนทุกข์ เกิด
แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันหมดทั้งสิ้น จงเป็นสุข เป็นสุข
เถิด, อย่าได้มีเวรแก่กันและกันเลย, อย่าได้เบียด
เบียนซึ่งกันและกันเลย, อย่าได้มีทุกข์กายทุกข์ใจ
เลย, จงมีแต่ความสุขกาย สุขใจ, รักษาตนให้พ้น
จากทุกข์ภัยด้วยกันหมดทั้งสิ้นเถิด.

จบทำวัตรเช้า

ทำวัตรค่ำ

บทสวดทำวัตรค่ำ

(เมื่อพร้อมกันแล้ว ฟังนั้งคุกเข่า
แล้วกราบพระพุทธรูปพร้อมกัน ๓ ทน)

บูชาพระรัตนตรัย

(ผู้เป็นประธานจะกล่าวนำ โปรดว่าตามเป็นตอน ๆ ดังนี้)

โย โส ณะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ
สุวากขาโต เยนะ ณะคะวะตา ชัมโม
สุปะฏิปันโน ยัสสะ ณะคะวะโต สภาวะะสังโฆ
ตัมมะยัง ณะคะวันตัง สะชัมมัง สะสังฆัง
อิเมหิ สักการะหิ ณะคะวะยัง อาโรปีเตหิ อะภิปูชะยามะ
สาธุ โน ภันเต ณะคะวา สุจิระปะรินิพพุโตปิ
ปัจฉิมาชณะตานุกัมปะมานะสา
อิเม สักการะ ทุคะตะปะณณาการะภูเต ปะภุคคัณฺหาตุ
อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ.

นมัสการพระรัตนตรัย

อระระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภาวะะวา,
พุทชัง ภาวะะวันตัง อะภิวาเทมิ. (กราบ)
สุวากขาโต ภาวะะวะตา ชัมโม,
ชัมมัง นะมัสสามิ. (กราบ)
สุปะฏิปันโน ภาวะะวะโต สภาวะะสังโฆ,
สังฆัง นะมามิ. (กราบ)

นมการปาฐะ

(นำ) หันทะ มะยัง พุทธัสสะ ภาวะะวะโต
ปุพพะภาคะนะมะการัญญะจะ
พุทธานุสสะตินะนัญญะจะ ภาวะะโรมะ เส.
นะโม ตัสสะ ภาวะะวะโต อระระหะโต สัมมาสัมพุทฐัสสะ.

(ว่า ๓ จบ)

พุทธานุสสติณยปาฐะ

ตั้ง โข ปะนะ ณะกะวันตัง เอวัง กัลยาณ
 กิตติสัทโท อัပ္ภูกะโต, อิติปิ โส ณะกะวา อะระหัง
 สัมมาสัมพุทโธ, วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต
 โลกะวิทู, อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา
 เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ณะกะวาติ.

พุทธาภิคีติคาถา

(นำ) หันทะ มะยัง พุทธาภิคีติง กะโรมะ เส.

(รับ) พุทธวาระหันตะวะระตาทีคุณาภियุตโต
 สุทธาภิญญาณะกะรุณาหิ สะมาคะตัตโต
 โโพเชติ โย สุชนะตัง กะมะลังวะ สุตโร
 วันทามะหัง ตะมะระณัง ตีระสา ชิเนนทัง
 พุทโธ โย สัพพะปาณีนัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง
 ปะฐะมานุสสติภูฏานัง วันทามิ ตัง ตีเรนะหัง

พุทธัสสาหัสุมิ ทาโส^๑ วะ พุทโธ เม สามิกิสสะโร
 พุทโธ ทุกขัสสะ มาตา จะ วิชิตา จะ หิตัสสะ เม
 พุทธัสสาหัง นียยาเทมิ สะรีรัญชีวิตัญจิทัง
 วันทันโตหัง^๒ จะริสตามิ พุทธัสเสวะ สุโพธิตัง
 นัตถิ เม สระระณัง อัญญัง พุทโธ เม สระระณัง ะรัง
 เอเตนะ ลัจจะวัชเชนะ วัชเตมยยัง สัตถุ สาสะเน
 พุทธัง เม วันทะมานะ^๓ ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิระ
 ลัพเพปิ อันตะระยา เม มาहेสุ ตัสสะ เตชะสา.

(หมอบกราบแล้วสวดดังนี้)

กาเยนะ วาจาเย วะเจตสะสา วา
 พุทเธ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง
 พุทโธ ปะฎีกคัณหะตุ อัจจะยันตัง
 กาลันตะเร ลังวะริตุง วะ พุทเธ.

^๑ หมายถึง ทาสี (เป็นการเปลี่ยนรูปคำตามหลักภาษา)

^๒ หมายถึง วันทันตีหัง (เป็นการเปลี่ยนรูปคำตามหลักภาษา)

^๓ หมายถึง วันทะมานายะ (เป็นการเปลี่ยนรูปคำตามหลักภาษา)

ธัมมานุสสติขยปารุช

- (นำ) หันทะ มะย้ง ธัมมานุสสะตินิกะย้ง กะโรมะ เส.
 (รับ) สุวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม, สันทิฏฐิโก
 อะกาลิโก เอหิปัสสิโก, โอปะนะยิโก ปังจัตตัง
 เวทิตัพโพ วิญญูหิติ.

ธัมมาภิกคิตคาถา

- (นำ) หันทะ มะย้ง ธัมมาภิกคิตัง กะโรมะ เส.
 (รับ) สุวากขาตะตาทิกุณะ โยคะวะเสนะ เสยโย
 โย มัคคะปากะปะริยัตติวิโมกขะเภโท
 ธัมโม กุโโลกะปะตะนา ตะทะชาริชาโร
 วันทามะหัง ตะมะหะรัง วะระธัมมะเมตัง
 ธัมโม โย สัพพะปาณินัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง
 ทุตติยานุสสะตัญญานัง วันทามิ ตัง สิเรนะหัง

รัมม์สตาหฺสุมิ ทาโส^๑ วะ รัมโม เม สามิกิสสะโร
 รัมโม ทุกข์สสะ มาตา จะ วิชิตา จะ หิตฺสสะ เม
 รัมม์สตาหฺง นียยาเทมิ สรรีรัญชีวิตฺถุจิหฺง
 วันทันโตหฺง^๒ จะริสสามิ รัมม์สเสวะ สุรัมมะตฺง
 นัตถิ เม สรระณฺง อัญญฺง รัมโม เม สรระณฺง ะรัง
 เอเตนะ ลัจจะวัชเชนะ วัชเชยยัง ลัตถุ สาสะเน
 รัมมฺง เม วันทะมานะนะ^๓ ยัง ปุญญฺง ปะสุตฺง อิศะ
 ลัพเพปิ อันตะรายา เม มาเหสุง ตฺสสะ เตชะสา

(หมอบกราบแล้วสวดดังนี้)

กาเยนะ วาจาเย วะ เจตะสา วา
 รัมเม กุกัมมฺง ปะกะตฺง มะยา ยัง
 รัมโม ปะฎีกคฺณหะตุ อัจจะยันตฺง
 กาลันตะเร ลัจจะริตฺถง วะ รัมเม

^๑ หญิงสวด **ทาสี** (เป็นการเปลี่ยนรูปคำตามหลักภาษา)

^๒ หญิงสวด **วันทันตีหฺง** (เป็นการเปลี่ยนรูปคำตามหลักภาษา)

^๓ หญิงสวด **วันทะมานายะ** (เป็นการเปลี่ยนรูปคำตามหลักภาษา)

สังฆมานุสสตินยปาฐะ

(นำ) หันตะ มะยัง สังฆมานุสสตะตินะยัง กะโรมะ เส.
 (รับ) สุปะฏิปันโน ะคะวะโตะ สาวะกะสังโฆ,
 อุกุปะฏิปันโน ะคะวะโตะ สาวะกะสังโฆ, ญาเย-
 ปะฏิปันโน ะคะวะโตะ สาวะกะสังโฆ, สามิจิ-
 ปะฏิปันโน ะคะวะโตะ สาวะกะสังโฆ, ยะทิทัง
 จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัญญะ ปุริสะปุคคะลา, เอสะ
 ะคะวะโตะ สาวะกะสังโฆ, อาหุเนยโย ปาหุเนยโย
 ทักขิณเณยโย อัญชะลิกะระณีโย, อะนุตตะรัง
 ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ.

สังฆาภิกษิตคาถา

(นำ) หันตะ มะยัง สังฆาภิกษิตัง กะโรมะ เส.
 (รับ) สัทธัมมะโข สุปะฏิปัตตคฺคฺคาทียุตโต
 โยญฺฐัพพิโธ อะริยะปุคคะละสังฆะเสฏฺฐโฐ

สี่ลาทิมมะปะวะราสะยะกายะจิตโต

วันทามะหัง ตะมะรียานะ คะณัง สุสุทัง
 สังโฆ โย สัพพะปาณีนัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง
 ตะติยานุสตะติฎฐานัง วันทามิ ตัง ทิเรนะหัง
 สังฆัสสาหัสุมิ ทาโส^๑ ะ สังโฆ เม ตามิกิสสะโร
 สังโฆ ทุกข์สสะ มาตา จะ วิชิตา จะ หิตัสสะ เม
 สังฆัสสาหัง นิยยาเทมิ สะวีรัญชีวัตถุจิทัง
 วันทันโตหัง^๒ จะริสตามิ สังฆัสโสปะฏิป็นนะตัง
 นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง สังโฆ เม สะระณัง ะรัง
 เอเตนะ ลัจจะวัชเชนะ วัชเฒยยัง ลัตถุ สาสะเน
 สังฆัง เม วันทะมานนะ^๓ ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิระ
 สัพเพปิ อันตะรายา เม มาเหสุง ตัสสะ เตชะสา.

(หมอบกราบแล้วสวดดังนี้)

^๑ หญิงสวด **ทาสี** (เป็นการเปลี่ยนรูปคำตามหลักภาษา)

^๒ หญิงสวด **วันทันตีหัง** (เป็นการเปลี่ยนรูปคำตามหลักภาษา)

^๓ หญิงสวด **วันทะมานายะ** (เป็นการเปลี่ยนรูปคำตามหลักภาษา)

กาเยนะ วาจาเย เจตะสา วา
 สัมเม กุกัมมัง ปะกะตัง มายา ยัง
 สัมโม ปะฎีกคัณหะตุ อัจจะยันตัง
 กาลันตะเร สัมมะริตุง วะ สัมเม.

เทวธรรมคาถา

หิริโอตตปปะสัมปันนา สุกกะชัมมะสะมาหิตา
 สันโต สัมปุริสา โลเก เทวะชัมมาติ วุจจะเร.

วันทาบทใหญ่

วันทามิ เจติยัง สัมพัง สัมพัฏฐาเน สุปะติฏฐิตัง
 สารีริกะชาตุ มะหาโพธิง พุทธะรูปร่าง สะกะลัง สะทา.

วันทามิ พุทธัง ภาวะปาระดิณณัง
 ตีโลกะเกตุง ติภาวะะนาถัง
 โย โลกะเสฏโฐ สะกะลัง กิเลตัง
 เอตวานะ โพเชติ ชะนัง อดันตัง.

ยัง นัมมะทายะ นะทียา ปฺุลินเ จะ ตีเร
 ยัง สัจจะพันชะคิริเก สุมะนาจะลัคเค
 ยัง ตัตตะ โยนะกะปุเร มฺุนิโน จะ ปาทัง
 ตัง ปาทะวะลัญชะนะมะหัง สิริระสา นะมามิ.

สุวณฺณะมาเถ สุวณฺณะปัพพะเต

สุมะนะกุญฺเ โยนะกะปุเร นัมมะทายะ นะทียา
 ปัญจะปาทะวะรัง ฐานัง อะหัง วันทา มิ ทูระโต.
 อะหัง วันทา มิ ชาติโย อะหัง วันทา มิ สัพพะโส.

อิจจะวะมัจฉันตะนะมัสสะเนยยัง
 นะมัสสะมาโน ระตะนัตตะยัง ยัง
 ปุญฺญาภิสันทัง วิปลัง อะลัตถัง
 ตัสสาณุกาเวนะ หะตันตะราโย.

อามันตะยามิ โว ภิกขะเว ปะฏิเวทะยามิ โว ภิกขะเว
 จะยะวะยะธัมมา สังฆารอ อัมปะมาเทนะ สัมปาเทถาคิ.

กราดน้ำ

อิมินา ปุญฺญะกัมเมนะ อุปฺชฌายา คุณฺตตะรา
 อาจะริยูปะการา จะ มาตาปีตา จะ ญฺาตะกา
 สุริโย จันฺทิมาราชา คุณฺวะวันฺตา นะราปี จะ
 พุริหฺมะมารา จะ อินฺทา จะ โลกะปาตา จะ เทวะตา
 ยะโม มิตฺตา มะนุสฺสา จะ มัชฌัตฺตา เวริกาปี จะ
 สัพฺเพ สัตฺตา สฺขี โหณฺตุ ปุญฺญานิ ปะกะตานิ เม
 สฺขัง จะ ติวริชัง เทนฺตุ จิปปัง ปาเปละ โว มะตัง.

อิมินา ปุญฺญะกัมเมนะ อิมินา อุทฺทิสฺเณ จะ
 จิปปาหัง สฺลละเก เจวะ ตัณฺหุปาทานะเฉทะนัง
 เย สันฺตานิ หินา รัมมา ยาวะ นิพฺพานะโต มะมัง
 นัสฺสันฺตุ สัพฺพะทา เยวะ ยัตถะ ชาโต ภาเว ภาเว
 อุชฺชิตตัง สะติปัญฺญา สัลเลโข วิริยัมหิโน
 มารา ละกันฺตุ โนกาสัง กาคฺคฺญจะ วิริเยสุ เม
 พุทฺธาธิปะวะโร นาโถ รัมโม นาโถ วัชรุตตะโม
 นาโถ ปัจเจพุทฺโธ จะ สังโฆ นาโถตตะโร มะมัง
 เตโสตตะมานุภาเวนะ มาโรกาสัง ละกันฺตุ มา.

ภาค ๒

บทเจริญพระพุทธรมณฑ์

ชุมนุมเทวดา

พริตวานะ เมตตัง สะเมตตา ภาทันตา
อะวิกจิตตะจิตตา ประริตตัง ภาณันตุ.
สักเค กาเม จะ รูเป กิริติขะระตะเณ จันตะลิกเข
วิมานे ทีเป รัฎฐเฐ จะ กาเม ตะรุวะนะกะหะเน
เคหะวัตถุมหิ เขตเต ภูมมา จายันตุ เทวา ชะละ-
ละละวิสะเม ยักกะคันธัพพะนาคา ตัญญันตา
สันติเก ยัง มุณีวะระวะจะนัง สาธะโว เม สุณันตุ.
ธัมมัสสะวะนะกาโล อะยัมภาทันตา ธัมมัส-
สะวะนะกาโล อะยัมภาทันตา ธัมมัสสะวะนะ-
กาโล อะยัมภาทันตา.

นมการปาฐะ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

(๓ จบ)

สรณคมนปาฐะ

พุทฺธัง สาระณัง คัจฉามิ,

ธัมมัง สาระณัง คัจฉามิ,

สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ.

พุทฺธัมปิ พุทฺธัง สาระณัง คัจฉามิ,

พุทฺธัมปิ ธัมมัง สาระณัง คัจฉามิ,

พุทฺธัมปิ สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ.

ตะตฺถัมปิ พุทฺธัง สาระณัง คัจฉามิ,

ตะตฺถัมปิ ธัมมัง สาระณัง คัจฉามิ,

ตะตฺถัมปิ สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ.

บทสวด

เจริญพระพุทธมนต์ในงานมงคลทั่วไป

นมการสิทธิ์คาถา

สัมพุทธเช อัญญะวิสัยจะ ทวาทะสัยจะ สะหัสสะเก
ปัญจะสะตะสะหัสตานี นะมามิ สิระสา อะหัง
เตสัง รัम्मัญจะ สังฆัญจะ อาทะเรนนะ นะมามิหัง
นะมะการานุกาเวนะ หันตฺวา สัพเพ อุปัททะเว
อะเนกา อันตะรายาปี วินัสสันตุ อะเสสะโต.

สัมพุทธเช ปัญจะปัญญาสัยจะ จะตุวิสะติสะหัสสะเก
ทะสะตะสะหัสตานี นะมามิ สิระสา อะหัง
เตสัง รัम्मัญจะ สังฆัญจะ อาทะเรนนะ นะมามิหัง
นะมะการานุกาเวนะ หันตฺวา สัพเพ อุปัททะเว
อะเนกา อันตะรายาปี วินัสสันตุ อะเสสะโต.

สัมพุทฺธ นระวตตะระสะเต อัญญะจัตตาพีสะสะหัตตะเก
 วีสะติสะตะสะหัตตานิ นะมามิ สิริระสา อะหัง
 เตสัง รัมมัญจะ สังมัญจะ อาทะเรนะ นะมามิหัง
 นะมะการานุภาเวนะ หันตฺวา สัพเพ อุปัททะเว
 อะเนกา อันตะรายาปี วินัสสันตุ อะเสสะโต.

นโมการอัญญกะ

นะโม อะระหะโต สัมมา- สัมพุทฺธัสสะ มะเหลิโน
 นะโม อุตตะมะรัมมัสสะ สุวากขาตัสสะเว เตนิระ
 นะโม มะหาสังฆัสสาปี วิสุทฺธะสีละทิฏฺฐิโน
 นะโม โอมาคุยารัทธัสสะ ระตะนัตถัสสะ สาธุกัง
 นะโม โอมะกาตีตัสสะ ตัสสะ วัตถุตตะยัสสะปี
 นะโม การูปปะภาเวนะ วิคัจฉันตุ อุปัททะวา
 นะโม การานุภาเวนะ สุวัตถิ โหตุ สัพพะทา
 นะโม การัสสะ เตเชนะ วิริมิหิ โหมิ เตชะวา.

มังคลสูตร

อะเสวะนา จะ พาลานัง ปิณฑิตานัญจะ เสวะนา
 ปุชา จะ ปุชะนียนันัง เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 ปะฏิฐปะเทสะวาโส จะ ปุพเพ จะ กะตะปุญญะตา
 อัตตะสัมมาปะณิธิ จะ เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 พาหุสัจจัญจะ สิปปัญจะ วินะโย จะ สุสิกขิตโต
 สุภาสิตา จะ ยา วาจา เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 มาตาปิตุอุปัฏฐานัง ปุตตะทารัสสะ สังกะโห
 อะนากุลา จะ กัมมันตา เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 ทานัญจะ ชัมมะจะริยา จะ ฉฺยาตะกานัญจะ สังกะโห
 อะนะวัชชานิ กัมมานิ เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 อาระตี วิระตี ปาปา มัชชะปาณา จะ สัตถุญจโม
 อัมปะมาโท จะ ชัมเมสุ เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 คาระโว จะ นิวาโต จะ สันตุภูถิ จะ กะตัญญุตา

กาเลนะ รัมมัสสะวะนัง เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 ขันตี จะ โสวะจัสสะตา สมะณานัญจะ ทัสสะนัง
 กาเลนะ รัมมะสากัจฉา เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 ตะโป จะ พุรัมมะจะริยัญจะ อะริยะสัจจานะ ทัสสะนัง
 นิพพานะสัจฉิกิริยา จะ เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 ศุภฐัสสะ โลกะรัมเมหิ จิตตัง ษัสสะ นะ กัมปะติ
 อะโสกัง วิระชัง เขมมัง เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 เอตาทิสานิ กัตวานะ สัพพะตถะมะปะราชาทา
 สัพพะตถะ โสตถิง คัจฉันติ ตันเตสัง มังคะละมุตตะมันติ.

รัตนสูตร

ยังกิญจิ วิตตัง อิธะ वा หุรัง वा
 สักเคสุ वा ยัง ระตะนัง ปะณีตัง
 นะ โน สะมัง อตถิ ตะถาคะเตนะ
 อิทัมปิ พุทเธ ระตะนัง ปะณีตัง

เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.

จะยัง วิราคัง อะมะตัง ปะณีตัง
 ะทังคะกา สักกะมะณี สะมาหิโต
 นะ เตะนะ ชัมเมนะ สะมัตถิ กิณฺณจิ
 อิทัมปิ ชัมเม ระตะนัง ปะณีตัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.

ยัมพุททะเสฏฺฐโฐ ปะริวัณณะยิ สุจิง
 สะมาธิมานันตะริกัณฺณญะมาหุ
 สะมาธินา เตะนะ สะโม นะ วิชชะติ
 อิทัมปิ ชัมเม ระตะนัง ปะณีตัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.

เย ปุคคะลา อัญฺฐะ สะตัง ปะสัณฺฐา
 จัตตาริ เอตานิ ยุกานิ โหนติ
 เต ทักขิณฺเอยยา สุคะตัสสะ สาวะกา
 เอเตสุ ทินนานิ มะหัพพะลา

อิหัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณีตัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.

เย สุปปะยุดตา มะนะสา ทัพเพนะ
 นิกกามิโน โคตะมะสาสะนัมหิ
 เต ปัตติปัตตา อะมะตัง วิสัยหะ
 ลัทธา มุธา นิพพุตัง ภูญชะมานา
 อิหัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณีตัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.

จีณัง ปุราณัง นะวัง นัตถิ สัมภะวัง
 วิรัตตะจิตตาเยติเก ภาวะสุมิง
 เต จิณะพีชา อะวิรุพหิฉันทา
 นิพพันติ ธีรา ยะถายัมปะทีโป
 อิหัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณีตัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.

(รตนสูตรนี้ได้คัดตัดตอนมาเฉพาะที่นิยมสวดกันโดยทั่วไปเท่านั้น)

กรณียเมตตสุตตะ

เมตคฺญจะ สัพพะโลกัสุมิง มานะสัมภาวะเย อะปะริมาณัง
 อุทฺธัง อะโธ จะ ติริยฺญจะ อะสัมพาธัง อะเวรัง อะสะปิตตัง
 ติญฺญฺญจะรัง นิสินโน วา สะยาโน วายาตะตฺสสะ วิคะตะมิทฺโธ
 เอตัง สะติง อะธิญฺญะเยะ พุรัหฺมะเมตัง วิหารัง อิระมาหุ
 ทิญฺญฺญจะ อะนุปะกัมมะ สึละวา ทัสสะเนนะ สัมปโน
 กามะสุ วิเนยยะ เกธัง นะ หิ ชาตุ กัพะเสยยัง ปุณะเรตฺติ.

(กรณียเมตตสุตฺตนี้ได้อัดตัดตอนมาเฉพาะที่นิยมสวดกันโดยทั่วไปเท่านั้น)

วัฏฏกปริตตะ

อตฺถิ โลเก สึละคุโณ สัจจัง โสเจยยะนุททะยา
 เตะนะ สัจเจนะ กาหามิ สัจจะกิริยะมะนุคตะรัง
 อาวัชชิตฺวา ฐัมมะพะลัง สะริตฺวา ปุพพะเก ชิเน
 สัจจะพะละมะวัสสาเย สัจจะกิริยะมะกาสะหัง

สันติ ปักขา อะปัตตตะนา สันติ ปาทา อะวัญจะนา
 มาตา ปิตา จะ นิกขันตา ชาตะเวทะ ปะฎีกกะมะ
 สะหะ ลัจเจ กะเต มัยหัง มะหาปัสชะลิตโต ลีจี
 วัชเชลี โสพะสะ กะวีรานิ อุทะกัง ปัตตวา ยะถา ลีจี
 ลัจเจะนะ เม สะโม นัตถิ เอสา เม ลัจจะปาระมิตี.

โพชฌังคปริตตะ

โพชฌังโค สะติสังขาโต ชัมมานัง วิจะโย ตะถา
 วิริยัมปติปัสสัทธา- โพชฌังคา จะ ตะถาปะเร
 สะมาธูปะกขะโพชฌังคา สัตเตเต ลัพพะทัสสินา
 มุณินา ลัมมะทักขาตา ภาวิตา พะหุลีกะตา
 สังวัตตันติ อะภิญญาเย นิพพานายะ จะ โพธิยา
 เอเตนะ ลัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ ลัพพะทา.
 เอกัสมิง สะมะเย นาโถ โมกคัลลันญจะ กัสสะปัง
 คิลานะ ทุกขิตะ ทิสฺวา โพชฌังเก สัตตะ เทสะยิ

เต จะ ตัง อะภินันทิตฺวา โโรคฺคา มุจฺจิงฺสุ ตังขะณ
 เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา.

เอกะทา รัมมะราชาปี เกลัญญเณนาภิปิโต
 จุนทตฺเถเรนนะ ตัญญเฐวะ ภาณฺาเปตฺวานะ สาทะรัง
 สัมโมทิตฺวา จะ อาพาธาตัมहा วุฏฺฐาติ ฐฺานะโส
 เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา.

ปะหีนา เต จะ อาพาธา ตินณฺันนัมปิ มะहेสินัง
 มัคคาหะตะกิลเสา วะ ปิตตานุปฺปิตตติรัมมะตัง
 เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา.

ปกิณกคาถา

สັกกัตุวา พุทฺธะระตะนัง โອสะถัง อุตตะมัง วะรัง
 หิตัง เทวะมะนุสฺตานัง พุทฺธะเตเชนะ โสตถินา
 นัสสันตุ ปิตทะวา สัพเพ ทุกขา วุปะสะเมนตุ เต.
 สັกกัตุวา รัมมะ ระตะนัง โອสะถัง อุตตะมัง วะรัง

ประวิฬาคุประสะมะนัง	ธัมมะเตเชนะ โสตถินา
นัตถันตุ ปัททวา สัพเพ	ภะยา วุประสะเมนตุ เต.
ลักกัฏฐา สังฆะระตะนัง	โอสะถัง อุตตะมัง วะรัง
อาหุเนยยัง ปาหุเนยยัง	สังฆะเตเชนะ โสตถินา
นัตถันตุ ปัททวา สัพเพ	โรกา วุประสะเมนตุ เต.

นัตถิเม สาระณัง อัญญัง	พุทโธ เม สาระณัง วะรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	โหตุ เต ชะยะมังคะลัง
นัตถิ เม สาระณัง อัญญัง	ธัมโม เม สาระณัง วะรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	โหตุ เต ชะยะมังคะลัง
นัตถิ เม สาระณัง อัญญัง	สังโฆ เม สาระณังวะรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	โหตุ เต ชะยะมังคะลัง.

ยังกิญจิ ระตะนัง โลเก	วิชชะติ วิวิธัง ปุณฺ
ระตะนัง พุทธะสะมัง นัตถิ	ตัสมา โสตถิ ภะวันตุ เต.
ยังกิญจิ ระตะนัง โลเก	วิชชะติ วิวิธัง ปุณฺ
ระตะนัง ธัมมะสะมัง นัตถิ	ตัสมา โสถิ ภะวันตุ เต.

ย้งกัญจิ ระตะนัง โลกเ วิชาชะติ วิวัธัง ปุณ
 ระตะนัง สั้งฆะสะมัง นัตถิ ตัสมา โสถถิ ภาวันตุ เต.

อิติปิ โส ภาคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วิชชา-
 จะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริสะ-
 ทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภาคะวาติ.
 สุวากขาโต ภาคะวะตา ธัมโม สันทิฏฐิโก อะกาลิโก
 เอหิปัสสิโก โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิติ.
 สุปะฏิปันโน ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ อุกุปะฏิปันโน
 ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ ฉญายะปะฏิปันโน ภาคะวะโต
 สาวะกะสังโฆ สามิฉิปะฏิปันโน ภาคะวะโต สาวะกะ
 สังโฆ ยะทิหัง จัตตาริ ปุริสะบุคานิ อัญญะ ปุริสะปุคคะลา
 เอสะ ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย
 ทักขิณะเนยโย อัญชะลิกะระณิโย อะนุตตะรัง ปุญญัญญ-
 เเขตตัง โลกัสสาติ.

อภยปริตตะ

ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ
 โย จามะนาโป สะกุกัสสะ สัทโท
 ปาปคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง
 พุทธานุภาเวนนะ วินาสะเมนตุ.

ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ
 โย จามะนาโป สะกุกัสสะ สัทโท
 ปาปคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง
 ฐัมมานุภาเวนนะ วินาสะเมนตุ.

ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ
 โย จามะนาโป สะกุกัสสะ สัทโท
 ปาปคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง
 สัมมานุภาเวนนะ วินาสะเมนตุ.

เทวดาอุยโยชนคาถา

ทุกข์ปปีตตา จะ นิตทุกขา ะยัปปีตตา จะ นิตพะยา
 โสกัปปีตตา จะ นิสโสกา โหนตุ สัพเพปิ ปาณินโน
 เอตตาวะตา จะ อัมเหหิ สัมภะตัง ปุญญะสัมปะทัง
 สัพเพ เทวานุ โมทันตุ สัพพะสัมปัตติสิทธิยา
 ทานัง ทะทันตุ สัทธาเย สีลัง รักขันตุ สัพพะทา
 ภาวะนาภิระตา โหนตุ กัจฉันตุ เทวะตาอะตา.

ขยมังคลัญจุกคาถา

พาหุง สะหังสะมะภินิมิตะสาวุชันตัง
 คิริเมฆะลัง อุทิตะ โฆระสะเสนะมารัง
 ทานาธิธัมมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ.

มาราติเรกะมะภิกฺขุฉมิตะสัพพะรัตติง
 โฌรัมปะนาพะวะกะมັกขะมะถัทธะยักขัง
 ขันตีสุทั้นตะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ.

นาพาภิริง กะชะวะรัง อะติมัตตะภุตัง
 ทาวักคิจักกะมะสะนีวะ สุทาทรุณันตัง
 เมตตัมพุเสกะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ.

อุกขิตตะขัคกะมะตีหัตถะสุทาทรุณันตัง
 ธาวันติโยชะนะปะถังคฺฤติมาละวันตัง
 อิทธีภิสังขะตะมะโน ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ.

กัตวานะ กัมมฺฐะมฺพุทัง อิวะ คัพภินียา

จัญจายะ ทุฏฐะวะจะนัง ชะนะกายะมัชฌ
 สันเตนะ โสมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ.

สัจจัง วิหาเย มะตีสัจจะกะวาพะเกตุง
 วาทาภิโรปีตะมะนัง อะติอันชะภูตัง
 ปัญญาปะทีปะชะลิโต ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ.

นันโทปะนันทะภุชะคัง วิพุชัง มะหิทัง
 ปุตเตนะ เถระภุชะเคนะ ทะมาปะยันโต
 อิทฐุปะเทสะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ.

ทุกคาหะทิฏฐิภุชะเคนะ สุทัฏฐะหัตถัง
 พุรัหมัง วิสุททธิชุติมิทธิพะกาภิธานัง

ญาณาคะเทนะ วิธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะะตุ เต ชะยะมังคะลานิ.

เอตาปี พุทธะชะยะมังคะละอัญญะกาธา
 โย วาจะโน ทินะทิเน สะระเต มะตันที
 หิตฺวานะเนกะวิวิธานิ จุปัททะวานิ
 โมกขัง สุขัง อะธิกะเมยยะ นะโร สะปฺญโญ.

มะหาการุณิโก นาโถ หิตายะ สัพพะปาณินัง
 ปุเรตฺวา ปาระมี สัพพา ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง
 เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เต ชะยะมังคะลัง.

ชะยฺนโต โพธิยา มุเล สักยานัง นันทิ-
 วัทฒะโน เอวัง ตฺวัง วิชะโย โหหิ ชะยฺสสุ
 ชะยะมังคะเล อะปะราชาชิตะปัลลังกะ สีสะ
 ปะฐะวีโปกขะเร อะภิสะเก สัพพะพุทธานัง
 อักกัปปัตโต ปะโมหะติ. สุนักขัตตัง สุมังคะลัง

สุปะภาตัง สุหุฏฐิตัง สุชะโณ สุมุหุตโต จะ
 สุกิฏฐัง พุริหมะจาริสฺส ปะทักขิณัง กายะกัมมัง
 วาจา กัมมัง ปะทักขิณัง ปะทักขิณัง มะโนกัมมัง
 ปะณิธี เต ปะทักขิณา ปะทักขิณานิ กัตถวานะ
 ละภันตัตถะ ปะทักขิเณ.

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะทเวตา
 สัพพะพุทธานุภาเวนะ สะทา โสตถิ ภะวันตุ เต.
 ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะทเวตา
 สัพพะธัมมานุภาเวนะ สะทา โสตถิ ภะวันตุ เต.
 ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะทเวตา
 สัพพะสังฆานุภาเวนะ สะทา โสตถิ ภะวันตุ เต.

ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร

เอวัมเม สุตัง. เอกัง สมะยัง ภะคะวา
 พาราณสียัง วิหะระติ อิติปะตะเน มิคะทาเย.
 ตัฏระ โข ภะคะวา ปัญจะวัคคิเย ภิกขุ อามันเตสิ.

เทวมเม ภิกขะเว อันตา ปัพพะชิตนะ นะ
 เสวิตัพพา โย จายัง กามะสุ กามะสุขัลลิกานุโยโค
 หีนो คัมโม โปถุชชะนิโก อะนะริโย
 อะนัตตะสัจญ์หิโต โย จายัง อัตตะกิลมะธานุ-
 นุโยโค ทุกโข อะนะริโย อะนัตตะสัจญ์หิโต.

เอเต เต ภิกขะเว อุโภ อันเต อะนุปะกัมมะ
 มัชฌิมา ปะฏิปะทา ตะถาคะเตนะ อะภิสัม-
 พุทธา จักขุกะระณี ญาณะกะระณี อุปะสะมาเย
 อะภิญญาเย สัมโพชายะ นิพพานายะ สังวัตตะติ.

กะตะมา จะ สา ภิกขะเว มัชฌิมา ปะฏิปะทา

ตะถาคะเตนะ อะภิสัมพุทธา จักขุกระระณิ
 ญาณะกระระณิ อุปะสะมาเย อะภิญญาเย
 สัมโพชายะ นิพพานายะ สังวัตตะติ.

อะยะเมวะ อะริโย อัญจังกิโก มัคโค.
 เสยยะถิทัง. สัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปปโป
 สัมมาวาจา สัมมากัมมันโต สัมมาอาชีโว
 สัมมาวาจาโม สัมมาสะติ สัมมาสะมาชิ.

อะยัง โข สทา ภิกขะเว มัชฌิมา ปะฏิปะทา
 ตะถาคะเตนะ อะภิสัมพุทธา จักขุกระระณิ
 ญาณะกระระณิ อุปะสะมาเย อะภิญญาเย
 สัมโพชายะ นิพพานายะ สังวัตตะติ.

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขัง อะริยะ-
 สัจจัง. ชาติปิ ทุกขา ชะราปิ ทุกขา มะระณัมปิ
 ทุกขัง โสกะปะริทวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสาปิ

ทุกขา อัมปิเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข ปิเยหิ
 วิปะโยโค ทุกโข ยัมปิจันัง นะ ละภะติ ตัมปิ
 ทุกขัง สังจิตเตนะ ปัญจูปาทานักขันธา ทุกขา.

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะสะมุททะโย
 อะริยะสัจจัง. ยายัง ตัณหา โปโนพกะวิกา
 นันทิราคะสะหะคะตา ตัตฺตระ ตัตฺตราภินันฺทินิ.
 เสยยะถิทัง. กามะตัณหา ภะวะตัณหา วิภะวะ-
 ตัณหา.

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะนิโรโธ
 อะริยะสัจจัง. โย ตัสสาเยวะ ตัณหาเย
 อะเสสะวิราคะนิโรโธ จาโค ปะฐุณิสสัคโค
 มุตติ อะนาละโย.

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะนิโรธะ-
 คามินิ ปะฐุปีปะทา อะริยะสัจจัง.

อะยะเมวะ อะริโย อัญ्ञังคิโก มัคโค.
 เสยยะถิทัง. สัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปปโป
 สัมมาวาจา สัมมากัมมันโต สัมมาอาชีโว
 สัมมาวายาโม สัมมาสะติ สัมมาสะมาธิ.

อิทัง ทุกขัง อะริยะสัจจันติ เม ภิกขเว
 ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ รัมเมสุ จักขุ อูทะปาติ
 ญานัง อูทะปาติ ปัญญา อูทะปาติ วิชชา
 อูทะปาติ อาโลโก อูทะปาติ.

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขัง อะริยะสัจจัง
 ปะริญญะยันติ เม ภิกขเว ปุพเพ อะนะนุส-
 สฺสุเตสุ รัมเมสุ จักขุ อูทะปาติ ญานัง อูทะปาติ
 ปัญญา อูทะปาติ วิชชา อูทะปาติ อาโลโก
 อูทะปาติ.

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขัง อะริยะสัจจัง

ประริญญาตันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อณะนุส-
 สุตเตสุ รัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ ญาณัง อุทะปาติ
 ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ อาโลโก
 อุทะปาติ.

อิทัง ทุกขะสะมุททะโย อะริยะสัจจันติ เม
 ภิกขะเว ปุพเพ อณะนุสสุตเตสุ รัมเมสุ จักขุง
 อุทะปาติ ญาณัง อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ
 วิชชา อุทะปาติ อาโลโก อุทะปาติ.

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะสะมุททะโย อะริยะ-
 สัจจัง ปะหาตัพพันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ
 อณะนุสสุตเตสุ รัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ ญาณัง
 อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ
 อาโลโก อุทะปาติ.

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะสะมุททะโย อะริยะ-

สัจจัง ปะหีนันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ
 อะนะนุสสุเตสุ รัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ ญาณัง
 อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ
 อาโลโก อุทะปาติ.

อิทัง ทุกขะนิโรโธ อะริยะะสัจจันติ เม
 ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ รัมเมสุ จักขุง
 อุทะปาติ ญาณัง อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ
 วิชชา อุทะปาติ อาโลโก อุทะปาติ.

ตั้ง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรโธ อะริยะะ-
 สัจจัง สัจฉิกาตัพพันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ
 อะนะนุสสุเตสุ รัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ ญาณัง
 อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ
 อาโลโก อุทะปาติ.

ตั้ง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรโธ อะริยะะ-

สังข์สังข์ สัจฉิกะตันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ
 อะนะนุสสุเตสุ รัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ ญาณัง
 อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ
 อาโลโก อุทะปาติ.

อิหัง ทุกขะนิโรธะคามินี ปะฏิปะทา
 อะริยะสังข์ตันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุส-
 สฺสุเตสุ รัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ ญาณัง อุทะปาติ
 ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ อาโลโก
 อุทะปาติ.

ตั้ง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรธะคามินี
 ปะฏิปะทา อะริยะสังข์สังข์ ภาเวตัพพันติ เม
 ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ รัมเมสุ จักขุง
 อุทะปาติ ญาณัง อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ
 วิชชา อุทะปาติ อาโลโก อุทะปาติ.

ตั้ง โข ปะนิทัง ทุกขณะนิโรธะคามินี
 ปะฏิปะทา อะริยะะสัจจัง ภาวัตันติ เม ภิกขะเว
 ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ รัมเมสุ จักขุง อุทะปาที
 ญาณัง อุทะปาที ปัญญา อุทะปาที วิชชา
 อุทะปาที อาโลโก อุทะปาที.

ยาระกั๊วญจะ เม ภิกขะเว อิมะสุ จะตฺตฺสุ
 อะริยะะสัจเจสุ เอวันติปะริวัฏฏัง ทฺวาทะสา-
 การัง ยะถาภูตัง ญาณะทัสสะนัง นะ สุวิสุทฺธัง
 อะโหสิ.

เนวะ ตาวาหัง ภิกขะเว สะเทวะเก โลเก
 สะมาระเก สะพรัหฺมะเก สัสสะมะณะ-
 พฺราหฺมะณียา ปะชายะ สะเทวะมะนุสสาเย
 อะนุตตะรัง สัมมาสัมโพธิง อะภิสัมพุทฺโธ
 ปัจจัญญาสิง.

ยะโต จะ โข เม ภิกขะเว อิเมสุ จะตฺตฺสุ
 อะริยะสัจเจสุ เอวันติประวิวัณฺณัง ทฺวาทะสาการัง
 ยะถาภูตัง ญาณะทัสสะนัง สุวิสุทฺธัง อะโหสิ.

อะถาหัง ภิกขะเว สะเทวะเก โลเก
 สะมาระเก สะพฺรหฺมะเก สัสสะมะณะ-
 พฺรหฺมาหะณิยา ปะชายะ สะเทวะมะนุสสาเย
 อะนุตตะรัง สัมมาสัมโพธิง อะภิสัมพุทฺโธ
 ปัจจัญญาสิง.

ญาณฺญะจะ ปะนะ เม ทัสสะนัง อุทะปาที
 อะกุปฺปา เม วิมุตติ อะยะมันติมา ชาตี นัตถิทานิ
 ปุณฺณพะวัตติ.

อิทะมะโวจะ ภะคะวา. อัตตะมะนา
 ปญฺจะวัคคิยา ภิกขุ ภะคะวะโต ภาสีตัง
 อะภินันฺทุง. อิมัสฺมิญฺจะ ปะนะ เวยยากระ-

ณัสมิง ภัณฺฑญฺเฆมาเน อายัสมะโต โภณทัณฺฑญฺสสะ
 วิระชัง วีตะมะลัง รัมมะจักขุง อุทะปาที ยังกิณฺณจิ
 สมะทุทะยะรัมมัง สัพพันตัง นิโรธะรัมมันติ.

ปะวัตติเต จะ ภาคะวะตา รัมมะจักเก
 ภูมมา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง เอตัม-
 ภาคะวะตา พาราณะสียัง อิติปะตะเน มิคะทาเย
 อะนุตตะรัง รัมมะจักกัง ปะวัตติตัง อัมปะฏิ-
 วัตติยัง สะมะเณนะ วา พุราหมะเณนะ วา
 เทเวนะ วา มาเรนะ วา พุรัหฺมูนา วา เกนะจิ วา
 โลกัสมินติ.

ภูมมานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา จาตุม-
 มะหาราชิกา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง.

จาตุมมะหาราชิกานัง เทวานัง สัททัง
 สุตฺวา ตาวะติงสา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง.

ดาวะติงสานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา
 ยามาเทวา สัททมะนุสฺสาเวสุง.

ยามานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา ตฺสิตา
 เทวา สัททมะนุสฺสาเวสุง.

ตฺสิตานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา นิมมา-
 นะระตี เทวา สัททมะนุสฺสาเวสุง.

นิมมานะระตีนัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา
 ประระนิมมิตะวะสะวัตฺตี เทวา สัททมะนุสฺสา-
 เวสุง.

ประระนิมมิตะวะสะวัตฺตีนัง เทวานัง สัททัง
 สุตฺวา พุรัหฺมะกายิกา เทวา สัททมะนุสฺสา-
 เวสุง.

เอตัมภะคะวะตา พาราณะสิยัง อิติ-
 ปะตะเน มิคะทาเย อะนุตตะรัง ฌัมมะจกฺกัง

ปะวัตตัตถัง อัมปะปะฐิวัตติยัง สะมะเณนะ วา
 พุราหมะเณนะ วา เทเวนะ วา มาเรนะ วา
 พุรัหุมนา วา เกนะจิ วา โลกัสุมินติ.

อิติหะ เตนะ ขะเณนะ เตนะ มุหุตเตนะ
 ยาวะ พุรัหุมะโลกา สัทโท อัมภุกัจฉนิ.
 อะยัญจะ ทะสะสะหัสสี โลกะชาตุ สังกัมปี
 สัมปะกัมปี สัมปะเวธิ. อัมปะมาโณ จะ
 โอพาโร โอภาโส โลกะ ปาตุระโหสิ อะติค-
 กัมเมวะ เทวานัง เทวานุภาวัง.

อะละ โข ภาคะวา อุทานัง อุทานะสิ
 อัญญาสิ ะตะ โภ โภณทัญญุ อัญญาสิ ะตะ
 โภ โภณทัญญุติ.

อิติหิทัง อายัสุมะโต โภณทัญญุสสะ
 อัญญาโภณทัญญุเตววะ นามัง อะโหสีติ.

ภาค ๓

คำอาราธนา และคำแปลบทสวดมนต์

คำอาราธนาศีล ๕

มะยัง ภันเต, วิสุง วิสุง รักษะฉัตถายะ,
ติสระระณณะ สะหะ, ปัญจะ สีตานิ ยาจามะ.
ทุติยัมปิ มะยัง ภันเต, วิสุง วิสุง รักษะฉัตถายะ,
ติสระระณณะ สะหะ, ปัญจะ สีตานิ ยาจามะ.
ตะติยัมปิ มะยัง ภันเต, วิสุง วิสุง รักษะฉัตถายะ,
ติสระระณณะ สะหะ, ปัญจะ สีตานิ ยาจามะ.

คำอาราธนาพระปริตร

วิปัตติปะภูพาหายะ สัพพะสัมปัตตีสัทธา
สัพพะทูกะวินาสายะ ประริตตัง พุรุถะ มังคะลัง

วิปัติปะฏิพาหายะ	สัพพะสัมปัตติสิทธิยา
สัพพะภะยะวินาสายะ	ปะริตตัง พุรุถะ มังคะลัง
วิปัติปะฏิพาหายะ	สัพพะสัมปัตติสิทธิยา
สัพพะโรคะวินาสายะ	ปะริตตัง พุรุถะ มังคะลัง.

คำบูชาข้าวพระ

อิมัง สุขปะพัตถุชะนะสัมป็นนัง สาทินัง โภชะนัง
อุทะกัง ะรัง พุทฐัสสะ ปุเชมิ.

ข้าพเจ้าขอบูชาเครื่องโภชนะแห่งข้าวสาเลี พร้อม
ด้วยแกงกับและน้ำอันประเสริฐนี้ แด่พระพุทธรเจ้า

เสร็จแล้วกราบ ๓ หน

เมื่อจะลาไป ให้ว่า

เสถัง มังคะลัง ยาจามิ.

ข้าพเจ้าขอส่วนที่เหลืออันเป็นมงคล

กราบ ๓ หน แล้วยกออกไป

คำถวายสังฆทาน

อิมานิ มะยัง ภันเต, ภัตตานิ, สะปะริวารานิ,
 ภิกขุสังฆ์สสะ, โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต,
 ภิกขุสังโฆ, อิมานิ, ภัตตานิ, สะปะริวารานิ,
 ปะฏิกัณหาตุ, พุทธะสาสะนัสสะ, จิรัญญิติยา,
 เจวะ, อัมหากัญจะ, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอ
 น้อมถวายภัตตาหาร กับทั้งบริวารเหล่านี้ แก่พระ
 ภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับภัตตาหาร กับทั้ง
 บริวารเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อความ
 ดำรงยั่งยืนนาน แห่งพระบวรพุทธศาสนา พร้อมด้วย
 เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย
 สิ้นกาลนาน เทอญ

ทำวัตรเช้า แปล บูชาพระรัตนตรัย แปล

พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด ทรงเป็นพระอรหันต์ ตรัสรู้ชอบได้ โดยพระองค์เอง พระธรรมเป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์ใด ตรัสไว้ดีแล้ว พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์ใด ปฏิบัติ ดีแล้ว ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอบูชาอย่างยิ่ง ซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น พร้อมทั้งพระธรรม และพระสงฆ์ ด้วยเครื่องสักการะทั้งหลายเหล่านี้ อัน ยกขึ้นตามสมควรแล้วอย่างไร ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ พระผู้มีพระภาคเจ้า แมื่บริณิพพานนานแล้ว ทรงสร้างคุณสำเร็จประโยชน์ไว้แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ทรงมีพระหฤทัยอนุเคราะห์แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย อันเป็นชนรุ่นหลัง ขอพระ ผู้มีพระภาคเจ้า จงรับเครื่องสักการะอันเป็นบรรณาการของคนยากทั้งหลาย เหล่านี้ เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ

พระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นพระอรหันต์ ดับเพลิงกิเลส เพลิงทุกข์สิ้น เเชิง ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง ข้าพเจ้าอภิวาทพระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน (กราบ)

พระธรรมเป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสไว้ดีแล้ว ข้าพเจ้า นมัสการพระธรรม (กราบ)

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า ปฏิบัติดีแล้ว ข้าพเจ้านอบ น้อมพระสงฆ์ (กราบ)

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส

ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง.

พุทธาภิวุฑฺฒิกา แปล

พระตถาคตเจ้านั้น พระองค์ใด เป็นผู้ไกลจากกิเลส เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้ด้วยพระองค์เอง เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยความรู้และความประพฤดี เป็นผู้เสด็จไปแล้วด้วยดี เป็นผู้รู้แจ้งโลก เป็นผู้สามารถฝึกบุคคลที่สมควรฝึกได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า เป็นครูผู้สอนของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม เป็นผู้มีความจำเริญ จำแนกธรรม สั่งสอนสัตว์ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด ได้ทรงทำความดับทุกข์ให้แจ้งด้วยพระปัญญาอันยิ่งเองแล้ว ทรงสอนโลกนี้กับทั้งเทวดามาร พรหม และหมู่สัตว์พร้อมทั้งสมณพราหมณ์ พร้อมทั้งเทวดาและมนุษย์ให้รู้ตาม พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด ทรงแสดงธรรมอันงามในเมืองต้น งามในท่ามกลาง งามในที่สุด ทรงประกาศพรหมจรรย์ คือแบบแห่งการปฏิบัติอันประเสริฐ บริสุทธ์ บริบูรณ์สิ้นเชิง พร้อมทั้งอรรถะ (คำอธิบาย) พร้อมทั้งพยัญชนะ (หัวข้อ) ข้าพเจ้าขอบูชาอย่างยิ่ง เฉพาะพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น ข้าพเจ้าขอนอบน้อมต่อพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น ด้วยเศียรเกล้า

ธัมมาภิวุฑฺฒิกา แปล

พระธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงตรัสไว้ดีแล้ว เป็นธรรมที่บุคคลผู้ศึกษาปฏิบัติจะพึงเห็นได้ด้วยตนเอง สามารถปฏิบัติและเห็นผลได้ทุกเมื่อ ไม่จำกัดกาลเวลา และเป็นธรรมที่สามารถเรียกร้องให้ผู้อื่นมา

ดูได้ว่า "ท่านจงมาดูธรรมนี้เถิด" เป็นธรรมที่บุคคลควรน้อมเข้ามาใส่ตัว เป็นธรรมที่ผู้รู้ก็รู้ได้เฉพาะตน ข้าพเจ้าขอบูชาอย่างยิ่ง เฉพาะพระธรรมนั้น ข้าพเจ้าขอนอบน้อมต่อพระธรรมนั้น ด้วยเศียรเกล้า

สังฆาภิกุติกา แปล

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าในหมู่ใด เป็นผู้ปฏิบัติดีแล้ว พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าหมู่ใด เป็นผู้ปฏิบัติตรงแล้ว พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าหมู่ใด เป็นผู้ปฏิบัติเพื่อรู้ธรรมเป็นเครื่องออกจากทุกข์แล้ว พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าหมู่ใด เป็นผู้ปฏิบัติสมควรแล้ว ได้แก่บุคคลเหล่านี้คือ คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่ นับเรียงตามลำดับได้ ๘ บุคคล (บุรุษ ๔ คู่ ๘ บุคคล คือ คู่ที่ ๑ พระโสดาปัตติมรรค กับ พระโสดาปัตติผล คู่ที่ ๒ พระสกิทาคามีมรรค กับ พระสกิทาคามีผล คู่ที่ ๓ พระอนาคามีมรรค กับ พระอนาคามีผล คู่ที่ ๔ พระอรหัตมรรค กับ พระอรหัตผล) นั้นแหละพระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า ท่านเป็นผู้ควรแก่สักการะที่เขานำมาบูชา ท่านเป็นผู้ควรแก่ของที่เตรียมไว้ต้อนรับ เป็นผู้ควรแก่การรับทานที่หมู่ชนนำมาถวาย เป็นผู้ควรแก่การกราบไหว้ ท่านเหล่านี้เป็นนาบุญของโลก ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า ข้าพเจ้าขอบูชาอย่างยิ่ง เฉพาะพระสงฆ์หมู่หนึ่ง ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระสงฆ์หมู่หนึ่ง ด้วยเศียรเกล้า

รัตนัตถ์ยปปณามคาถา และ สังเวคปริกิตตนปาฐะ แปล

พระพุทธเจ้าผู้บริสุทธิ์ มีพระกรุณาอุจหัวงมทรณพ พระองค์ใด มีพระปัญญาจักขุหมดจนแล้ว โดยส่วนเดียว เป็นผู้ฆ่าบาปและอุปกิเลส

แห่งโลก ข้าพเจ้าไหว้พระพุทธเจ้าพระองค์นั้น โดยความเคารพ พระ
 ธรรมของพระศาสดา สว่างรุ่งเรือง เปรียบดวงประทีป จำแนกประเภท
 คือ มรรค ผล นิพพาน ส่วนใด ซึ่งเป็นตัวโลกุตตระ และส่วนใดที่ชี้แนว
 แห่งโลกุตตระนั้น ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมนั้น โดยความเคารพ พระสงฆ์
 เป็นนาบุญอันยิ่งใหญ่กว่านาบุญที่ดีทั้งหลาย เป็นผู้เห็นพระนิพพาน ตรัส
 รู้ตามพระสุคต หมูไค เป็นผู้ละกิเลสเครื่องโลเล เป็นพระอริยเจ้า มี
 ปัญญาดี ข้าพเจ้าไหว้พระสงฆ์หมุนั้น โดยความเคารพ บุญใดที่ข้าพเจ้าผู้
 ไหว้อยู่ซึ่งวัตตุสาม คือพระรัตนตรัย อันควรบูชายิ่งโดยส่วนเดียว ได้
 กระทำแล้วเป็นอย่างยิ่ง เช่นนี้นี้ ขอสรรพูปัทวะทั้งหลาย จงอย่ามีแก่
 ข้าพเจ้าเลย ด้วยอำนาจความสำเร็จ อันเกิดจากบุญนั้น

พระตถาคตเจ้าเกิดขึ้นแล้ว ในโลกนี้ เป็นผู้ไกลจากกิเลส ตรัสรู้
 ขอบได้โดยพระองค์เอง และพระธรรมที่ทรงแสดง เป็นธรรมเครื่องออก
 จากทุกข์ เป็นเครื่องสงบกิเลส เป็นไปเพื่อประิณิพพาน เป็นไปเพื่อความรู้
 พร้อม เป็นธรรมที่พระสุคตประกาศ พวกเราเมื่อได้ฟังธรรมนั้นแล้ว จึงได้
 รู้ดังนี้ว่า: -

แม้ความเกิดก็เป็นทุกข์ แม้ความแก่ก็เป็นทุกข์ แม้ความตายก็เป็น
 ทุกข์ แม้ความโศก ความรำไรรำพัน ความไม่สบายกาย ความไม่สบายใจ
 ความคับแค้นใจ ก็เป็นทุกข์ ความประสพกับสิ่งไม่เป็นที่รักที่พอใจ ก็เป็น
 ทุกข์ ความพลัดพรากจากสิ่งเป็นที่รักที่พอใจ ก็เป็นทุกข์ มีความ
 ปรรณาสสิ่งใด ไม่ได้สิ่งนั้น นั่นก็เป็นทุกข์

ว่าโดยย่อ อุปาทานชั้นทั้ง ๕ เป็นตัวทุกข์ ได้แก่สิ่งเหล่านี้ คือ:-

ชั้นอันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือ รูป, ชั้นอันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือ เวทนา, ชั้นอันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือ สัญญา, ชั้นอันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือ สังขาร, ชั้นอันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือ วิญญาณ เพื่อให้สาวกกำหนดรอบรู้อุปาทานชั้นเหล่านี้เอง จึงพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น เมื่อยังทรงพระชนม์อยู่ ย่อมทรงแนะนำสาวกทั้งหลายเช่นนี้เป็นส่วนมาก

อนึ่ง คำสั่งสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น ย่อมเป็นไปในสาวกทั้งหลายส่วนมาก มีส่วนคือการจำแนกอย่างนี้ว่า:- รูปไม่เที่ยง เวทนาไม่เที่ยง สัญญาไม่เที่ยง สังขารไม่เที่ยง วิญญาณไม่เที่ยง รูปไม่ใช่ตัวตน เวทนาไม่ใช่ตัวตน สัญญาไม่ใช่ตัวตน สังขารไม่ใช่ตัวตน วิญญาณไม่ใช่ตัวตน สังขารทั้งหลายทั้งปวง ไม่เที่ยง ธรรมทั้งหลายทั้งปวง ไม่ใช่ตัวตน ดังนี้

พวกเราทั้งหลาย เป็นผู้ถูกรอบงำแล้ว โดยความเกิด โดยความแก่ และความตาย โดยความโศก ความรำไรราพัน ความไม่สบายกาย ความไม่สบายใจ ความคับแค้นใจทั้งหลาย เป็นผู้ถูกความทุกข์ครอบงำเอาแล้ว เป็นผู้มีความทุกข์เป็นไปในเบื้องหน้าแล้ว ทำใจน การทำที่สุดแห่งกองทุกข์ทั้งสิ้นนี้ จะพึงปรากฏชัด แก่เราได้ เราทั้งหลายผู้ถึงแล้วซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้า แม้ปรินิพพานนานแล้ว พระองค์นั้น เป็นสรณะ ถึงพระธรรมด้วย ถึงพระสงฆ์ด้วย จักทำในใจอยู่ ปฏิบัติตามอยู่ ซึ่งคำสั่งสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้นตามสติกำลัง ขอให้ความปฏิบัตินั้นๆ ของเราทั้งหลาย จงเป็นไปเพื่อการทำที่สุดแห่งกองทุกข์ทั้งสิ้นนี้ เทอญ

สำหรับภิกษุสามเณรสวด

เราทั้งหลาย อุทิศเฉพาะพระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้ไกลจากกิเลส ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง แม้บริณีพพานานแล้ว พระองค์นั้น เป็นผู้มีความศรัทธา ออกบวชจากเรือน ไม่เกี่ยวข้องกับด้วยเรือนแล้ว ประพฤติอยู่ซึ่งพรหมจรรย์ ในพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ถึงพร้อมด้วยสิกขา และธรรมเป็นเครื่องเลี้ยงชีพของภิกษุทั้งหลาย ขอให้พรหมจรรย์ของเราทั้งหลายนั้น จงเป็นไปเพื่อการทำให้สุดแห่งกองทุกข์ทั้งสิ้นนี้ เทอญ

ปัตติทานคาถา แปล

เทพยดาเหล่าใด ที่อยู่ประจำวิหาร สิงสถิตย์อยู่ที่เรือนพระสฤงษ์ ที่เรือนโพธิ์ ณ ที่นั้นๆ เทพยดาเหล่านั้น เป็นผู้อันเราทั้งหลายบูชาแล้วด้วยธรรมทาน ขอจงกระทำความสวัสดิ์ ในบริเวณรอบวิหารนี้ ขอภิกษุทั้งหลาย ที่เป็นพระเถระก็ดี ที่เป็นปานกลางก็ดี ที่ยังใหม่ก็ดี ขออุบาสก อุบาสิกาทั้งหลาย ผู้เป็นทานบดี พร้อมด้วยอารามิกชน ขอชนทั้งหลาย ทั้งที่เป็นชาวบ้าน ชาวเมือง ชาวนิคมน และอิสฺรชน ขอชนผู้ยังมีชีวิตทั้งหลายเหล่านั้น จงเป็นผู้ถึงซึ่งความสุขเกิด

อนึ่ง สัตว์ทั้งหลายเหล่าใด ที่เกิดจากกรรมกัฏฐิ์ ที่เกิดจากฟองไขกัฏฐิ์ ที่เกิดจากเถาโคลกัฏฐิ์ ที่เกิดผุดขึ้นกัฏฐิ์ สัตว์เหล่านั้น อาศัยพระธรรมอันประเสริฐ เป็นเครื่องนำออกจากทุกข์ แม้สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง จงกระทำความสิ้นไปแห่งทุกข์เกิด ขอธรรมของสัตบุรุษทั้งหลายจงดำรงอยู่ตลอดกาลนาน และขอบุคคลผู้ทรงธรรมทั้งหลาย ก็จงดำรงอยู่สิ้นกาลนาน ขอ

พระสงฆ์จึงมีความสามัคคีพร้อมเพรียงกันเกิด เพื่อประโยชน์และสิ่งอัน
เกื้อกูล ขอพระสังฆกรรม จงรักษาคุ้มครองเราทั้งหลาย ผู้มีปกติประพฤติ
ธรรม ทุกๆ คนเกิด ขอเราทั้งหลาย จงถึงความเจริญในธรรมที่พระอริย
เจ้าประกาศไว้ดีแล้ว เกิด

(จบทำวัตรเช้า)

ทำวัตรค่ำ

คำแปล บุษยาพระรัตนตรัย นมัสการพระรัตนตรัย นมการปาฐะ ดูหน้า ๕๗-๕๘

พุทธานุสสติ แปล

ก็กิตติศัพท์อันงามของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น ได้ฟังไปแล้วอย่างนี้
ว่า เพราะเหตุอย่างนี้ๆ พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น เป็นผู้ไกลจากกิเลส เป็นผู้
ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะ เป็นผู้
ไปแล้วด้วยดี เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง เป็นผู้สามารถฝึกบุรุษที่สมควร
ฝึกได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า เป็นครูผู้สอนของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย
เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม เป็นผู้มีความจำเริญ จำแนกธรรมสั่ง
สอนสัตว์ ดังนี้.

พุทธานุสสติ แปล

พระพุทธรูปเจ้าประกอบด้วยคุณ มีความประเสริฐแห่งอรหันตคุณ
เป็นต้น มีพระองค์อันประกอบด้วยพระญาณ และพระกรุณาอันบริสุทธิ
พระองค์ใด ทรงกระทำชนที่ตีให้เบิกบาน ดุจอาทิตย์ทำบัวให้บาน ข้าพเจ้า

ไหว้พระชินสีห์ ผู้ไม่มีกิเลสพระองค์นั้น ด้วยเคียรเกล้า พระพุทธเจ้าพระองค์ใด เป็นสรณะอันเกษมสูงสุดของสัตว์ทั้งหลาย ข้าพเจ้าไหว้พระพุทธเจ้าพระองค์นั้น อันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึกองค์ที่หนึ่ง ด้วยเคียรเกล้า ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าเป็นนาย มีอิสระเหนือข้าพเจ้า พระพุทธเจ้าเป็นเครื่องกำจัดทุกข์ และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามอบกายถวายชีวิตนี้แด่พระพุทธเจ้า ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่จักประพடுத்தตาม ซึ่งความตรัสรู้ดีของพระพุทธเจ้า สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี พระพุทธเจ้าเป็นสรณะอันประเสริฐของข้าพเจ้า ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนาของพระศาสดา ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่งพระพุทธเจ้า ได้ชวนชวายนบุญได้ในบัดนี้ อันตรายทั้งปวง อย่าได้มีแก่ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนี้

(หมอบกราบลงกล่าวว่า)

ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี ด้วยใจก็ดี

กรรมน่าดีเทียบอันใด ที่ข้าพเจ้ากระทำแล้วในพระพุทธเจ้า

ขอพระพุทธเจ้า จงงดซึ่งโทษล่วงเกินอันนั้น

เพื่อการสำรวมระวังในพระพุทธเจ้าในกาลต่อไป.

ธัมมานุสสติ แปล

พระธรรม เป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า ได้ตรัสไว้ดีแล้ว เป็นธรรมที่ผู้ศึกษาและปฏิบัติ พึงเห็นได้ด้วยตนเอง เป็นธรรมที่ปฏิบัติได้ และ

ให้พลได้ ไม่จำกัดกาล เป็นธรรมที่ควรกล่าวกับผู้อื่นว่า ท่านจงมาดูเถิด เป็นธรรมที่ควรน้อมเข้ามาใส่ตัว เป็นธรรมที่ผู้รู้ ก็รู้ได้เฉพาะตน ดังนี้.

ธัมมาภิกษิ แปล

พระธรรม เป็นธรรมที่ประเสริฐ เพราะประกอบด้วยคุณ คือ ความที่พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสไว้ดีแล้ว เป็นต้น เป็นธรรมอันจำแนกเป็นมรรค ผล ปรีชา และนิพพาน เป็นธรรมทรงไว้ซึ่งผู้ทรงธรรมจากการตกไปสู่โลกที่ชั่ว ข้าพเจ้าให้พระธรรมอันประเสริฐนั้น อันเป็นเครื่องขจัดเสียซึ่งความมืด พระธรรมใด เป็นสรณะอันเกษมสูงสุดของสัตว์ทั้งหลาย ข้าพเจ้าให้พระธรรมนั้น อันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึกองค์ที่สอง ด้วยเคียรเกล้า ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระธรรม พระธรรมเป็นนาย มีอิสระเหนือข้าพเจ้า พระธรรมเป็นเครื่องกำจัดทุกข์ และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามอบกายถวายชีวิตนี้ แต่พระธรรม ข้าพเจ้าผู้ให้อยู่จักประพฤติดตาม ซึ่งความเป็นธรรมดีของพระธรรม สรรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี พระธรรมเป็นสรณะอันประเสริฐของข้าพเจ้า ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนาของพระศาสดา ข้าพเจ้าผู้ให้อยู่ซึ่งพระธรรม ได้ชวนชวายนบุญใดในบัดนี้ อันตรายทั้งปวง อย่าได้มีแก่ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนั้น.

(หมอบกราบลงกล่าวว่า)

ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี ด้วยใจก็ดี

กรรมน่าตีเตียนอันใด ที่ข้าพเจ้ากระทำแล้วในพระธรรม

ขอพระธรรม จงดซึ่งโทษล่วงเกินอันนั้น
เพื่อการสำรวมระวังในพระธรรมในกาลต่อไป.

สังฆานุสสติ แปล

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด ปฏิบัติดีแล้ว พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด ปฏิบัติตรงแล้ว พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด ปฏิบัติเพื่อรู้ธรรมเป็นเครื่องออกจากทุกข์แล้ว พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด ปฏิบัติสมควรแล้ว ได้แก่บุคคลเหล่านี้ คือ คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่ แจกเป็นบุรุษบุคคล ๘ นั้นแหละ พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นผู้ควรแก่สักการะที่เขา นำมาบูชา เป็นผู้ควรแก่สักการะที่เขาจัดไว้ต้อนรับ เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน เป็นผู้ทีบุคคลทั่วไปควรทำอัญชลี เป็นเนื้อหาบุญของโลก ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า ดังนี้.

สังฆาภิคิตติ แปล

พระสงฆ์ที่เกิดโดยพระสังฆกรรม ประกอบด้วยคุณ มีความปฏิบัติดีเป็นต้น เป็นหมู่แห่งพระอริยบุคคลอันประเสริฐ ๘ จำพวก มีกายและจิตอันอาศัยธรรม มีศีล เป็นต้น อันบวร ข้าพเจ้าไหว้หมู่แห่งพระอริยเจ้าเหล่านั้น อันบริสุทธิ์ด้วยดี พระสงฆ์หมู่ใด เป็นสภะอันเกษมสูงสุดของสัตว์ทั้งหลาย ข้าพเจ้าไหว้พระสงฆ์หมู่นั้น อันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึกองค์ที่สาม ด้วยเศียรเกล้า ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระสงฆ์ พระสงฆ์เป็นนาย มีอิสระเหนือข้าพเจ้า พระสงฆ์เป็นเครื่องกำจัดทุกข์ และทรงไว้ซึ่ง

ประโยชน์แก่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามอบกายถวายชีวิตนี้แด่พระสงฆ์ ข้าพเจ้าผู้
 ให้อยู่จำกัประพติตาม ซึ่งความปฏิบัติดีของพระสงฆ์ สรรณะอื่นของ
 ข้าพเจ้าไม่มี พระสงฆ์เป็นสรณะอันประเสริฐของข้าพเจ้า ด้วยการกล่าว
 คำสัจนี้ ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนาของพระศาสดา ข้าพเจ้าผู้ให้อยู่
 ซึ่งพระสงฆ์ ได้ชวนชวายนุญใดในบัดนี้ อันตรายทั้งปวง อย่าได้มีแก่
 ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนั้น

(หมอบกราบลงกล่าวว่า)

ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาที่ดี ด้วยใจที่ดี

กรรมน่าตีเทียบอันใด ที่ข้าพเจ้ากระทำแล้วในพระสงฆ์

ขอพระสงฆ์ จงดซึ่งโทษล่วงเกินอันนั้น

เพื่อการสำรวมระวังในพระสงฆ์ในกาลต่อไป.

เทวธรรม แปล

คนดี คือ สัตบุรุษทั้งหลายในโลก เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยความละเอียด
 ใจต่อการทำความชั่ว และความเกรงกลัวต่อความชั่ว ผู้ตั้งมั่นแล้วใน
 ธรรมอันขาว เรียกว่า ผู้มีเทวธรรม

วันทาบทใหญ่ แปล

ข้าพเจ้าขอนมัสการพระพุทธเจ้าผู้ข้ามพ้นฝั่งแห่งภพ ผู้เป็นธงชัย
 แห่งไตรโลก ผู้เป็นนาคเอกของไตรภพ ผู้ประเสริฐในโลก ตัดกิเลสทั้ง
 สิ้นได้แล้ว ช่วยปลุกชนหาที่ลุดมิได้ให้ตื่น รอยพระบาทใด อันพระพุท
 ธองค์ได้ทรงแสดงไว้บนหาดทรายแทบฝั่งแม่น้ำนมมทา รอยพระบาทใด

อันพระพุทฺธของค้ได้ทรงแสดงไว้ เหนือภูเขาสิขจพันธ์และเหนือยอดภูเขา
 สุมหา รอยพระบาทใด อันพระพุทฺธของค้ได้ทรงแสดงไว้ ในเมืองโยนก
 ข้าพเจ้าขอนมัสการพระบาท และรอยพระบาทนั้นๆ ของพระมุนีด้วย
 เคียรเกล้า ข้าพเจ้า ขอนมัสการสถานที่ม้รอยพระบาท ๕ สถานที่ แต่ที่ไกล
 คือ ที่ภูเขาสุวรรณบรรพต ๑ ที่ภูเขาสุมนกฎ ๑ ที่โยนกบุรี ๑ ที่แม่น้ำ
 นัมมทา ๑ ข้าพเจ้า นมัสการอยู่ซึ่งพระรัตนตรัยใด อันบุคคลควรให้
 โดยอย่างเดีวนี้ ด้วยประการฉะนี้ ได้แล้วซึ่งห้วงแห่งบุญอันไพบุลย์ ขอ
 อาณาภพพระรัตนตรัยนั้น จงจัดอันตรายเสียเถิด ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย
 เราขอให้ท่านทั้งหลายทราบไว้ว่า สังฆารทั้งหลาย มีอันลื้อมลื้อนไปเป็น
 ธรรมดา ขอท่านทั้งหลาย จงยังประโยชน์ตน ประโยชน์ท่าน ให้ถึงพร้อม
 ด้วยความไม่ประมาทเถิด.

กรวดน้ำ แบล

ด้วยบุญนี้อุทิศให้ พระอุปัชฌาย์ ผู้เลิศคุณ และอาจารย์ผู้เกื้อหนุน
 ทั้งพ่อแม่ และปวงญาติ สุรัยจันทร์และราชา ผู้ทรงคุณหรือสูงชาติ พรหม
 มารและอินทราช ทั้งทวยเทพและโลกบาล ยมราชมนุษย์มิตร ผู้เป็นกลาง
 ผู้จงผลาญ ขอให้เป็นสุขสานต์ ทุกท้าวหน้าอย่าทุกขั่นทน บุญผองที่ข้าทำ
 จงช่วยอำนวยศุภผล ให้สุขสามอย่างสิ้น ให้ลุถึงนิพพานพลัน ด้วยบุญนี้
 ที่เราทำ และอุทิศให้ปวงสัตว์ เราพลันได้ซึ่งการตัด ตัวตณหา อุปาทาน
 สิ่งชั่วในดวงใจ กว่าเราจะถึงนิพพาน มลายี้นจากสันดาน ทุกทุกภพที่
 เราเกิด มีจิตตรงและสติทั้งปัญญาอันประเสริฐ พร้อมทั้งความเพียรเลิศ

เป็นเครื่องชุกติเลศทาย โอกาสอย่าพึงมี แก่หมู่มารล้นทั้งหลาย เป็นช่อง
ประทุษร้าย ทำลายล้างความเพียรจรม พระพุทธผู้บรรณาถ พระธรรมที่พึง
อุดม พระปัจเจกพุทธสมทบพระสงฆ์ ที่พึงทั้งผอง ด้วยอานูภาพนั้น ขอ
หมู่มารอย่าได้ช่องเลย

บทสวดมนต์

นมการลิตริคาถา แปล

ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระสัมพุทธเจ้าทั้งหลาย ๕ แสน หมื่น ๒ พัน
๒๘ พระองค์ (๕๑๒,๐๒๘) ด้วยเศียรเกล้า ขอนอบน้อมพระธรรมด้วย
พระสงฆ์ด้วย ของพระสัมพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่านั้นโดยเคารพ ด้วย
อานูภาพแห่งการกระทำความนอบน้อม จงขจัดเสียซึ่งอุปัทวะทั้งหลาย
แม้อันตรายทั้งหลายเป็นอันมาก จงพินาศไปโดยไม่เหลือ

ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระสัมพุทธเจ้าทั้งหลาย ๑ ล้าน ๒ หมื่น ๔ พัน
๕๕ พระองค์ (๑,๐๒๔,๐๕๕) ด้วยเศียรเกล้า ขอนอบน้อมพระธรรมด้วย
พระสงฆ์ด้วย ของพระสัมพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่านั้นโดยเคารพ ด้วย
อานูภาพแห่งการกระทำความนอบน้อม จงขจัดเสียซึ่งอุปัทวะทั้งหลาย
แม้อันตรายทั้งหลายเป็นอันมาก จงพินาศไปโดยไม่เหลือ

ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระสัมพุทธเจ้าทั้งหลาย ๒ ล้าน ๔ หมื่น ๘ พัน
๑๐๙ พระองค์ (๒,๐๔๘,๑๐๙) ด้วยเศียรเกล้า ขอนอบน้อมพระธรรม
ด้วย พระสงฆ์ด้วย ของพระสัมพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่านั้นโดยเคารพ ด้วย

อานุกาพแห่งการกระทำความนอบน้อม จงจัดเสียซึ่งอุปัชเวททั้งหลาย
แม้อันตรายทั้งหลายเป็นอันมาก จงพินาศไปโดยไม่เหลือ

นโมการอัฐรูกคธา แปล

ขอนอบน้อมแด่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้แสวงหาซึ่งคุณอัน
ยิ่งใหญ่ ...พระธรรมอันอุดมในพระศาสนานี้ที่พระองค์ตรัสดีแล้ว ...พระ
สงฆ์หมู่ใหญ่ผู้มีศีลและความเห็นอันหมดจด ...พระรัตนตรัย ที่ขึ้นต้น
ด้วยคำว่า โอม ดังนี้ เป็นการยังประโยชน์ให้สำเร็จ ...พระรัตนตรัยทั้ง ๓
นั้น อันสว่างพ้นโทษต่ำช้า ด้วยอำนาจแห่งการกระทำความนอบน้อม

ขออุปัชเวททั้งหลายจงปราศจากไป ด้วยอานุกาพแห่งการกระทำ
ความนอบน้อม ขอความสวัสดิ์จึงมีทุกเมื่อ ด้วยเดชแห่งการกระทำความ
นอบน้อม ขอเราจะมีเดชในมงคลพิธี

มงคลสูตร สรุปลง

มงคล คือสิ่งที่นำมาซึ่งความสุขความเจริญ มี ๓๘ ประการ ที่พระ
พุทธเจ้าตรัสไว้ในมงคลสูตร มีดังนี้ การไม่คบคนพาล คบบัณฑิต บูชา
คนที่ควรบูชา อยู่ในถิ่นที่มีสิ่งแวดล้อมดี ทำความดีเตรียมพร้อมไว้แต่ต้น
ตั้งตนไว้ชอบ ใส่ใจลำดับตรับฟังคั่นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ ชำนาญในวิชา
ชีพของตน ได้ฝึกอบรมตนไว้ดี รู้จักใช้วาจาพูดให้เป็นผลดี บำรุงมารดา
บิดา สงเคราะห์บุตรและสงเคราะห์ภรรยา การงานไม่คั่งค้างทับถม เพื่อ
แผ่แบ่งปัน ดำรงอยู่ในศีลธรรม สงเคราะห์ญาติ การงานที่ไม่มิโทษ เว้น
จากความชั่ว เว้นจากการตีมน้ำเมา ไม่ประมาทในธรรมทั้งหลาย ความ

เคารพ ความสุภาพอ่อนน้อม ความสันโดษ มีความกตัญญู หาโอกาส
แสวงความรู้ ในเรื่องที่แสดงหลักความจริง มีความอดทน เป็นผู้ว่าง่าย
สอนง่าย พบเห็นสมณะ สนทนาธรรมตามกาล รู้จักบังคับควบคุมตน ไม่
ปรนเปรอตามใจอยาก การรู้จักควบคุมตนในทางเพศ เข้าใจความจริงของ
ชีวิต ทำพระนิพพานให้แจ้ง ถูกโลกธรรมจิตไม่หวั่นไหว จิตไร้เศร้า จิต
ปราศจากฐลี จิตเกษม

รัตนสูตร แปล

ทรัพย์อย่างใดอย่างหนึ่ง ในโลกนี้หรือในโลกอื่น หรือรัตนะอันใด
อันสูงค่าในสรวงสวรรค์ ทรัพย์หรือรัตนะนั้นที่จะเสมอด้วยพระตถาคต
เจ้าไม่มีเลย ข้อนี้เป็นรัตนคุณอย่างสูงในพระพุทธเจ้าประการหนึ่ง ด้วย
สังขจะนี้ ขอความสวัสดีจึงมี

พระคากยมนี่เจ้ามีพระหฤทัยดำรงมั่น ได้บรรลุธรรมอันใดเป็นที่
สิ้นกิเลส เป็นที่สิ้นราคะ เป็นอมตะ ประณีต ธรรมชาติใดๆ ที่จะเสมอ
ด้วยพระธรรมนั้นไม่มี ข้อนี้เป็นรัตนคุณอย่างสูงในพระธรรมประการ
หนึ่ง ด้วยสังขจะนี้ ขอความสวัสดีจึงมี

พระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐ ทรงสรรเสริญแล้วซึ่งสมาธิได้ว่าเป็นธรรม
สะอาด บัณฑิตทั้งหลายกล่าว สมาธิได้ว่าเป็นอนันตริกะ(ให้ผลไม่มีสิ่งใด
คั่นได้)สมาธิอื่นที่จะเสมอด้วยสมาธินั้นไม่มี แม้ข้อนี้ ก็เป็นรัตนคุณอย่าง
สูงในพระธรรมประการหนึ่ง ด้วยสังขจะนี้ ขอความสวัสดีจึงมี

พระอริยบุคคล ๘ จัดเป็น ๔ คู่ อันสัตบุรุษทั้งหลายสรรเสริญแล้ว

เหล่านั้นเป็นสาวกของพระสุคตเจ้า เป็นผู้ควรแก่ทักษิณา ทานทั้งหลาย อันบุคคลถวายในท่านเหล่านั้นย่อมมีผลมาก ข้อนี้เป็นรัตนคุณอย่างสูง ในพระสงฆ์ประการหนึ่ง ด้วยสัจจะนี้ ขอความสวัสดิ์จึงมี

พระอริยบุคคลเหล่าใด ประกอบความเพียรอย่างดีก้าวไปในศาสนธรรมของพระโคตมเจ้า ด้วยใจอันมั่นคงไม่มีความใคร่ พระอริยบุคคลเหล่านั้น หน่วงเอาพระนิพพานเป็นอารมณ์ได้บรรลุคุณอันควรจะบรรลุ คือ พระอรหัตผลแล้วก็ได้เสวยอมตรสคือนิพพานเปล่าๆ(ไม่ต้องซื้อ) ข้อนี้เป็นรัตนคุณอย่างสูงในพระสงฆ์ประการหนึ่ง ด้วยสัจจะนี้ ขอความสวัสดิ์จึงมี

พระอรหันต์ ผู้สิ้นกรรมเก่า ไม่มีกรรมใหม่ที่นำไปเกิดอีก เพราะมีจิตปราศจากความกำหนัดยินดีในภพ (ใหม่) อีกต่อไป เป็นผู้สิ้นเชื้อ (คือพืชที่เป็นปฏิสนธิวิญญาน) แล้ว ไม่มีความพอใจในการเกิดอีก เป็นนักปราชญ์ ดับสิ้นไป เหมือนดวงประทีปที่ดับไปจะนั้น ข้อนี้เป็นรัตนคุณอย่างสูงในพระสงฆ์ประการหนึ่ง ด้วยสัจจะนี้ ขอความสวัสดิ์จึงมี

กรณีเมตตสูตร แปล

บุคคลพึงเจริญเมตตาคิดในใจ อันไม่มีประมาณ ไม่คับแคบ ไม่มีเวร ไม่มีศัตรู ไปในสัตว์โลกทั้งสิ้น ทั้งในทิศเบื้องบน ทิศเบื้องต่ำ และทิศขวาง ผู้เจริญเมตตาเห็นปานนั้นนั้น จะอยู่ในอิริยาบถใดยืนเดินนั่งหรือนอนก็ตาม ตราบใดที่ยังไม่่วงนอน พึงตั้งสติอันนั้นไว้ให้นานเพียงนั้น บัณฑิตทั้งหลายกล่าวเมตตาวีรยธรรมนี้ว่าเป็นพรหมวิหาร ในพระธรรมวินัยนี้

บุคคลผู้เห็นผู้เจริญเมตตาทธรรม ไม่เข้าไปอาศัย(มิจฉา)ทัญญู เป็นผู้

มีศีลมั่นคง สมบูรณ์ด้วยความเห็นชอบ กำจัดความยินดีในกามทั้งหลาย
ยอมไม่ถึงซึ่งการนอนในครรรค์(ไม่กลับมาเกิดเป็นมนุษย์อีก) เป็นแน่แท้
เทียวแล

วัฏฏกปริตร แปล

คุณคือศีล สัจจะ ชีวิตที่สะอาด และความเอ็นดู มีอยู่ในโลกด้วย
สัจจะนั้น เราจักทำสังกิริยาอันยอดเยี่ยม

เราขอระลึกถึงกำลังแห่งพระธรรม ระลึกถึงพระชินเจ้าในปางก่อน
แล้ววาทย์กำลังแห่งสัจจะจักกระทำสังกิริยา ๑) ปีกทั้งสองมีอยู่ แต่เรา
บินไม่ได้ ๒) เท้าทั้งสองก็มีอยู่ แต่เราเดินไม่ได้ ๓) พ่อแม่ออกไป(หา
กิน) เปลวไฟเอ๋ย จงถอยกลับไปเสียเถิด

พร้อมกับสัจจะที่เราได้กระทำแล้ว เปลวไฟที่ลุกโชติช่วงได้วันที่ไว้
๑๖ กรีส (ดับไฟ) เหมือนเปลวไฟที่ตกมาถึงน้ำแล้วดับไปฉะนั้น

ไม่มีสิ่งใดเสมอด้วยสัจจะของเรา นี่เป็นสัจจะบารมีของเรา

โพชฌังคปริตร แปล

โพชฌงค์ ๗ ประการ คือ สติสัมโพชฌงค์ ธรรมวิจยสัมโพชฌงค์
วิริยสัมโพชฌงค์ ปิติสัมโพชฌงค์ ปัสสัทธิสัมโพชฌงค์ สมานิสัมโพชฌงค์
อุเบกขาสัมโพชฌงค์เหล่านี้ อันพระมุนีเจ้าผู้เห็นธรรมทั้งสิ้น ตรัสไว้ชอบแล้ว
อันบุคคลมาเจริญ ทำให้มากแล้ว ย่อมเป็นไปเพื่อความรู้อย่าง เพื่อนิพพาน
และเพื่อความตรัสรู้ ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์ จงมีแก่ท่านทุกเมื่อ

สมัยหนึ่ง พระโลกนาถเจ้า ทอดพระเนตรพระมทาโมคคัลลานะ และพระมหากัสสปะ อาพาธ ได้รับทุกขเวทนาแล้ว ทรงแสดงโพชฌงค์ ๗ ประการ ท่านทั้ง ๒ ขึ้นชมภาษิตันนั้น หายโรคในขณะนั้น ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์ จงมีแก่ท่านทุกเมื่อ

ครั้งหนึ่ง แม่พระธรรมราชา อันความประจวบเบียดเบียนแล้ว รับสั่งให้พระจุนทเถระ แสดงโพชฌงค์นั้นโดยเอื้อเฟื้อ ก็ทรงบันเทิงพระฤทัย หายประจวบโดยพลัน ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์ จงมีแก่ท่านทุกเมื่อ

ก็อาพาธทั้งหลายนั้น อันพระมหาฤๅษีทั้ง ๓ องค์ ละได้แล้ว ถึงความไม่บังเกิดเป็นธรรมดา ดุจกิเลสอันมรรคกำจัดแล้ว ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์ จงมีแก่ท่านทุกเมื่อ

ปภินณฑกคาถา แปล

เพราะทำความเคารพพระพุทธรัตตะ ซึ่งเป็นประหนึ่งโอสถอัน ประเสริฐเยี่ยมยอดเกื้อกูลแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ด้วยเดชแห่ง พระพุทธรัตตะ ขอให้อันตรายทั้งหลายทั้งปวงจงพินาศไป ขอให้ทุกข์ทั้งหลายของท่านจงสงบไปโดยสวัสดิ์เกิด

เพราะทำความเคารพพระธรรมรัตตะ ซึ่งเป็นประหนึ่งโอสถอัน ประเสริฐเยี่ยมยอดเกื้อกูลแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ด้วยเดชแห่ง พระธรรมรัตตะ ขอให้อันตรายทั้งหลายทั้งปวงจงพินาศไป ขอภัยทั้งหลายของท่านจงสงบไปโดยสวัสดิ์เกิด

เพราะทำความเคารพพระสังฆรัตตะ ซึ่งเป็นประหนึ่งโอสถอัน

ประเสริฐเยี่ยมยอดเกือกกุลแก้วเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ด้วยเดชแห่ง
พระสังฆรัตนะ ขอให้อันตรายทั้งหลายทั้งปวงจงพินาศไป ขอโรคทั้ง
หลายของท่านจงสงบไปโดยสวัสดิ์เถิด

ที่พี่น้องของข้าพเจ้าไม่มี พระพุทธเจ้า ...พระธรรม ...พระสงฆ์เป็น
ที่พี่น้องประเสริฐของข้าพเจ้า ด้วยคำสัตย์นี้ ขอชัยมงคลจงมีแก่ท่าน

รัตนะอย่างใดอย่างหนึ่งมากมายบรรดามีในโลก รัตนะนั้นนั้นเสมอ
ด้วยพระพุทธเจ้า ... พระธรรม ... พระสงฆ์ หามีไม่ เพราะเหตุนั้น ขอ
ความสวัสดิ์จึงมีแก่ท่าน

อติปิ โส แปล

เพราะเหตุอย่างนี้ๆ พระผู้มีพระภาคเจ้านั้นเป็นผู้ไกลจากกิเลส และ
ตรัสรู้ด้วยพระองค์เองโดยชอบ เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะเป็นผู้
ไปแล้วด้วยดี เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง เป็นผู้สามารถฝึกบุรุษที่สมควร
ฝึกได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า เป็นครูผู้สอนของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย
เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม เป็นผู้มีความเจริญ เป็นผู้จำแนกธรรม
สั่งสอนสัตว์

พระธรรม ที่พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสไว้ดีแล้ว เป็นสิ่งที่ผู้ศึกษา
และปฏิบัติพึงเห็นได้ด้วยตนเอง เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ และให้ผลได้ ไม่
จำกัดกาล เป็นสิ่งที่ควรกล่าวกับผู้อื่นว่าท่านจงมาเถิด เป็นสิ่งที่ควร
น้อมเข้ามาใส่ตัว เป็นสิ่งที่ผู้รู้พึงรู้ได้เฉพาะตน

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่อุต ปฏิบัติดีแล้ว ... ปฏิบัติ

ตรงแล้ว ... ปฏิบัติธรรมเป็นเครื่องออกจากทุกข์แล้ว ... ปฏิบัติสมควรแล้ว
ได้แก่ บุคคลเหล่านี้คือ คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่ นับเรียงตัวบุรุษได้ ๘ บุรุษ นั้นแหละ
พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า ท่านเป็นผู้ควรแก่สักการะที่เขานำ
มาบูชา เป็นผู้ควรแก่สักการะที่เขาจัดไว้ต้อนรับ เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน
เป็นผู้ที่บุคคลทั่วไปควรทำอัญชลี เป็นนื่อนานุญของโลก ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า

อภัยปริตร แปล

ลางร้ายอันใด อัปมงคลอันใด เสี่ยงนกที่น่าตกใจอันใด เคราะห์
ร้ายและฝันร้าย ที่ไม่น่าปรารถนาอันใด ขอความร้ายทั้งปวงนั้น จงถึง
ความเสื่อมสูญไป ด้วยพุทธานุภาพ ... ธัมมานุภาพ ... สังฆานุภาพ

เวทดาวยโยชนคาถา แปล

ขอสัตว์ทั้งปวง ที่ประสบทุกข์ จงหมดทุกข์ ที่ประสบภัย จง
ปราศจากภัย ที่ประสบความโศก จงสร้างโศกเทอญ

ขอเวทดาทั้งปวง จงอนุโมทนาบุญ สมบัติที่ข้าพเจ้าทั้งหลายที่ได้
สร้างสมแล้วเพียงเท่านี้ เพื่อความสำเร็จแห่งสมบัติทั้งปวงเถิด

ขอเวทดาทั้งหลาย จงให้ทาน รักษาศีล บำเพ็ญภาวนา ด้วยศรัทธา
ทุกเมื่อ เวทดาที่มาชุมนุม ณ มณฑลพิธีนี้ ขอเชิญกลับเถิด

ข้าพเจ้าผู้มีการคุ้มครองรักษาไว้ทุกประการ ด้วยเดชแห่งพระกำลัง
ของพระพุทธเจ้าทั้งปวงผู้ทรงพละกำลัง ด้วยเดชแห่งกำลังของพระปัจเจก-
พุทธเจ้าทั้งหลาย และด้วยเดชแห่งกำลังของพระอรหันต์ทั้งหลายด้วย

ขยมั่งคั่งภูฏุกคาถา สรุปลง

บทที่ ๑ สำหรับเอาชนะศัตรูหมู่มาร (เป็นเรื่องผจญมาร ซึ่งมีเรื่องว่าพระยามารยกพลใหญ่หลวงมา พระพุทธเจ้าก็ทรงสามารถเอาชนะได้)

บทที่ ๒ เอาชนะใจคนที่กระด้างกระเดื่องเป็นปฏิปักษ์ (มียักษ์ตนหนึ่ง ชื่ออาฬวะกะ เป็นผู้มั่งคั่งกระด้างและมีกำลังยิ่งกว่าพระยามาร พยายามใช้กำลังทำร้ายพระพุทธรูปของค้อยู่จนตลอดคืนยันรุ่ง แต่ก็ทรงทรมานยักษ์ตนนี้ให้พ่ายแพ้ไปได้ในที่สุด)

บทที่ ๓ เอาชนะสัตว์ร้ายหรือคู่ต่อสู้ (เมื่อพระเทวทัตทรยศต่อพระพุทธเจ้า ได้จัดการให้คนปล่อยช้างสาร ที่กำลังตกมันชื่อนาฬาคีรี เพื่อมาทำร้ายพระพุทธรูป แต่เมื่อช้างมาถึงก็ไม่ทำร้าย)

บทที่ ๔ เอาชนะโจร (โจรองคูลีมาล ซึ่งถือดาบเงืองา วิ่งไล่ติดตามพระองค์ไปสี่ระยะทาง ๓ โยชน์ โดยที่องคูลีมาลได้ฆ่าคนและตัดนิ้วมือมาร้อยเป็นสร้อยคอ ให้ได้ครบพัน ก็จะมีฤทธิ์เดชยิ่งใหญ่ เหลืออีกนิ้วเดียวจะครบพัน ก็มาพบพระพุทธเจ้า พระองค์ทรงสามารถเอาชนะถึงกับองคูลีมาลเล็กเป็นโจรและยอมเข้ามาบวช กลายเป็นสาวกองค์สำคัญองค์หนึ่ง)

บทที่ ๕ เอาชนะการแก่ง ใสร้ายกล่าวโทษหรือคดีความ (หญิงคนหนึ่งมีนามว่า จิญจมาณวิกา ใสร้ายพระพุทธเจ้า โดยเอาไม้กลมๆ ใส่วัที่ห้องแล้วเที่ยวป่าวประกาศว่าตั้งครมกับพระพุทธเจ้า พระองค์ทรงเอาชนะ ให้ความจริงปรากฏแก่คนทั้งหลายว่าเป็นเรื่องกล่าวร้ายใส่โทษพระองค์โดยแท้)

บทที่ ๖ เอาชนะการโต้ตอบ (เป็นเรื่องที่พระพุทธเจ้าทรงเอาชนะ
ลัจจะกะนิครนถ์ ซึ่งเป็นคนเจ้าโวหาร เข้ามาโต้ตอบกับพระพุทธเจ้า)

บทที่ ๗ เอาชนะเล่ห์เหลี่ยมกุศโลบาย (เป็นเรื่องที่พระพุทธเจ้า ให้
พระโสมคัลลลัน อัครมหาสาวกไปต่อสู้อาชนะพระยานาคชื่อ นันโทปนันทะ
ผู้มีเล่ห์เหลี่ยมในการต่อสู้มากหลาย)

บทที่ ๘ เอาชนะทิวฐิมานะของคน (เป็นเรื่องที่พระพุทธเจ้าทรงเอา
ชนะ พกะพรหม ผู้มีทิวฐิแรงกล้าสำคัญว่าตนเป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สุด
แต่พระพุทธเจ้าก็ทรงสามารถทำให้พกะพรหมยอมละทิ้งทิวฐิมานะ และ
ยอมว่าพระพุทธเจ้าสูงกว่า)

มหาการุณิโก แปลเก็บความ

พระพุทธเจ้า พระผู้ทรงเป็นที่พึ่งของโลก ทรงมีพระมหาการุณา
ทรงบำเพ็ญพระบารมีทุกประการ เพื่อประโยชน์แก่อกุลแก่สรรพสัตว์ ทรง
บรรลुพระสัมโพธิญาณอันสูงสุด ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอชัยมงคลจงมี
แก่ท่านเถิด

ขอท่านจงเป็นผู้มีชัยชนะในพิชัยมงคล ดุจพระจอมมุนีผู้ ยังความ
ปิติยินดีให้เพิ่มพูนแก่ชาวศากยะ ทรงมีชัยชนะหมู่มาร ณ โคนต้นมหาโพธิ์
ทรงถึงความเป็นผู้เลิศ(คือได้ตรัสรู้)แล้ว ทรงปีติปราโมทย์อยู่บนอปราชิต
บัลลังก์ อันเป็นที่อภิเษกของพระพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์ ฉะนั้นเถิด

กายกรรม วจีกรรม มโนกรรม ความปรารถนาของท่าน เป็นสุจริต

ในเวลาใด วันเวลานั้น เป็นฤกษ์ดี มงคลดี เข้าดี รุ่งอรุณดี ชั่วขณะดี ชั่วครู่ดี และเป็นกรบุญชอย่างดี แต่พระสงฆ์ผู้บริสุทธิ์ คนทำกรรมอันเป็นสุจริตแล้ว ย่อมได้ประสบความสุข โชคดี เทอญ

ขอสรรพมงคลจงมีแก่ท่าน ขอเหล่าเทพยดาทั้งปวงจงปกปักรักษาท่าน ด้วยอาณูภาพแห่งพระพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์ ขอความสุขสวัสดิ์ทั้งหลาย จงมีแก่ท่านทุกเมื่อ เทอญ

ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร สรุปลง

พระสูตรว่าด้วยการหมุนวงล้อธรรม เป็นพระธรรมเทศนาครั้งแรก ซึ่งพระพุทธเจ้าทรงแสดงแก่พระปัญจวัคคีย์ ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน แขวงเมืองพาราณสี ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ หลังจากวันตรัสรู้สองเดือน ว่าด้วยมัชฌิมาปฏิปทา คือ ทางสายกลาง ซึ่งเว้นที่สุด ๒ อย่าง (การประกอบตนให้พัวพันหมกมุ่นอยู่ในกามสุข และการประกอบตนให้ลำบากเปล่า คือ ความพยายามเพื่อบรรลุผลที่หมายด้วยวิธีทรมาณตนเอง เช่น การบำเพ็ญตบะต่างๆ ที่นิยมกันในหมู่นักบวชอินเดียจำนวนมาก) และว่าด้วยอริยสัจ ๔ (ความจริงอย่างประเสริฐ, ความจริงที่ทำให้คนให้เป็นพระอริยะ มี ๔ อย่าง คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค) ซึ่งพระพุทธเจ้าได้ตรัสรู้ อันทำให้พระองค์สามารถปฏิญาณว่าได้ตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ (ญาณคือความตรัสรู้เองโดยชอบอันยอดเยี่ยม) ท่านโกณฑัญญะหัวหน้าคณะปัญจวัคคีย์ ฟังพระธรรมเทศนานี้แล้ว ได้ดวงตาเห็นธรรม และขอบวชเป็นพระภิกษุรูปแรก เรียกว่า เป็นปฐมสาวก

